

Arabai demonstruoja prieš Ameriką

Jordanijos sostinėje ir kituose miestuose ryšium su 66 žydų nužudytais asmenimis įvyko demonstracijos. Jos buvo nukreiptos pirmiausia prieš Ameriką, kuri per penkerius metus rėmė Arabų priešą Izraelį. Buvo laidomi šūkių ir prieš Angliją bei Prancūziją, prieš Vakarų imperializmą. Demonstrantai reikalavo, kad iš Jordanijos kariuomenės būtų atleisti svetimšaliai karininkai. Tai daugiausia anglai. Buvo laidomi šūkių, kad pabėgėliams būtų leista sugrįžti į jų žemes. Apie pusantro mil. arba visą trečdalis Jordanijos gyventojų yra pabėgėliai iš

Palestinos, kurių Izraelis nepriima.

Amerika sulaukė Izraeliui pinigų

Amerika pranešė, kad sustabdo mokėti Izraeliui 50 mil. dol., kurie buvo skirti ūkiui atstatyti. Priežastis — Izraelis nesilaiko Jordano upės tvarkymo plano, kuris buvo pritaręs JT, ir karinis arabų užpuolimas.

Izraelio vyriausybė savo ruožtu nusprendė plano nekeisti, nepaisant, kad Amerika nutraukė pinigų.

Apie Lietuvą klausėsi 10 mil.

Kalbėjo geriausias televizijos kalbėtojas vysk. Fulton Sheen

New Yorkas. — Antradienį, spalio 20, per televiziją apie Lietuvą, Latviją ir Estiją tarė žodį vienas iš garsiausių Amerikos kalbėtojų — New Yorko vyskupas Fulton Sheen.

Svarstydamas klausimą, ar galima pasitikėti Sovietų Sąjungos kalbomis apie taiką, tarp kitų pavyzdžių jis pasakojo, kas nutiko su Baltijos valstybėmis, su kuriomis Sovietai buvo sudarę sutartis. Pirmiausia per televiziją kalbėtojas parodė paveikslus, kaip 1939 metais Maskva susitarė su naciais. Nuotraukose buvo matyti Stalinas ir nacių užsienio reikalų ministeris Ribben-

tropas šalia vienas kito, kai tuo tarpu prie stalo Molotovas dėjo parašą po Kremliaus sutartimi su Hitleriu. Tai atsitiko 1939 metų rugpjūčio 23, ir šios sutarties tikslas buvo ne taika, bet naujas pasaulinis karas, — paaiškino kalbėtojas.

Toliau kalbėtojas priminė Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerio Molotovo kalbą, pasakytą 1939 metų rudenį apie Sovietų Sąjungos santykius su Baltijos valstybėmis. Vyskupas citavo 1939 Molotovo žodžius:

„Šie paktai (tarpusavio pagalbos) su Baltijos valstybėmis jokiu būdu nereiškia Sovietų Sąjungos kišimosi į Es-

tijos, Latvijos ir Lietuvos vidaus reikalus... Šie paktai yra įkvėpti abipusės pagarbos abiejų susitariančių šalių politinio, socialinio ir ūkinio gyvenimo sistemos... Mes pareiškiamo, kad visi plepalai apie Baltijos valstybių susovietinimą tėra naudingi bendriems mūsų priešams ir visokio plauko priešsovietiniams provokatoriams.“

Pacitavęs šiuos žodžius, kalbėtojas per televiziją len-toje išrašė trijų valstybių vardus — Latvija, Estija ir Lietuva. Šalia jų išrašė ir 1940 metus, kada Sovietų Sąjunga, lauzydamą visus tuos Sovietų pareigūnų parašus, okupavo visas tris Baltijos valstybes.

Tai buvo pavyzdžiai, kiek galima tikėti Kremliaus kalbomis apie taiką.

Vyskupas Fulton Sheen šiemet buvo pripažintas pačiu įžymiausiu televizijos kalbėtoju. Jo žodį per televiziją seka apie 10 mil. žmonių visoje Amerikoje.

Kai kurie lietuviai kalbėtoju pasiuntė padėkos laiškus.

IZRAELIO byla Jungtinėse Tautose. Aukštai Britanijos atstovas Gladwyn Jebb (k.) tariasi su JAV ambasadorium H. C. Lodge. Apačioje Lebanono atstovas Ch. Malik (d.), ne rusas, tariasi su arabų delegatais.

Kard. Spellmanas kalbėjo į Lietuvą

Antradienį New Yorko arkivyskupas kardinolas Spellmanas per radiją pasakė kalbą į kraštus anapus geležinės uždangos, pasmerkdamas vergiją, kurią Rytų Europos tautoms atnešė Sovietų Sąjunga. Kardinolas pareiškė viltį, kad tos tautos atgaus laisvę. Jisai pasisakė meilės už tų tautų išlaisvinimą.

Kard. Spellmanas pasakė kalbą ir į lietuvių tautą. Jisai taip pareiškė:

Mes ir toliau jus atsiminsime, mes nesiliausime meldeši

už jus, mus ir toliau stiprins jūsų pavyzdys.

Kalbėdamas į estų tautą, kard. Spellmanas pasakė: „Aš tikiu ir meldžiuosi, kad Dievo duotu laiku laisvė būtų atstatyta estams ir kitoms tautoms.“

Pirmadienį iš Muencheno per radiją į kraštus anapus geležinės uždangos

KALBEJO AMERIKOS SENATORIUS BEALL, IŠ MARYLANDO

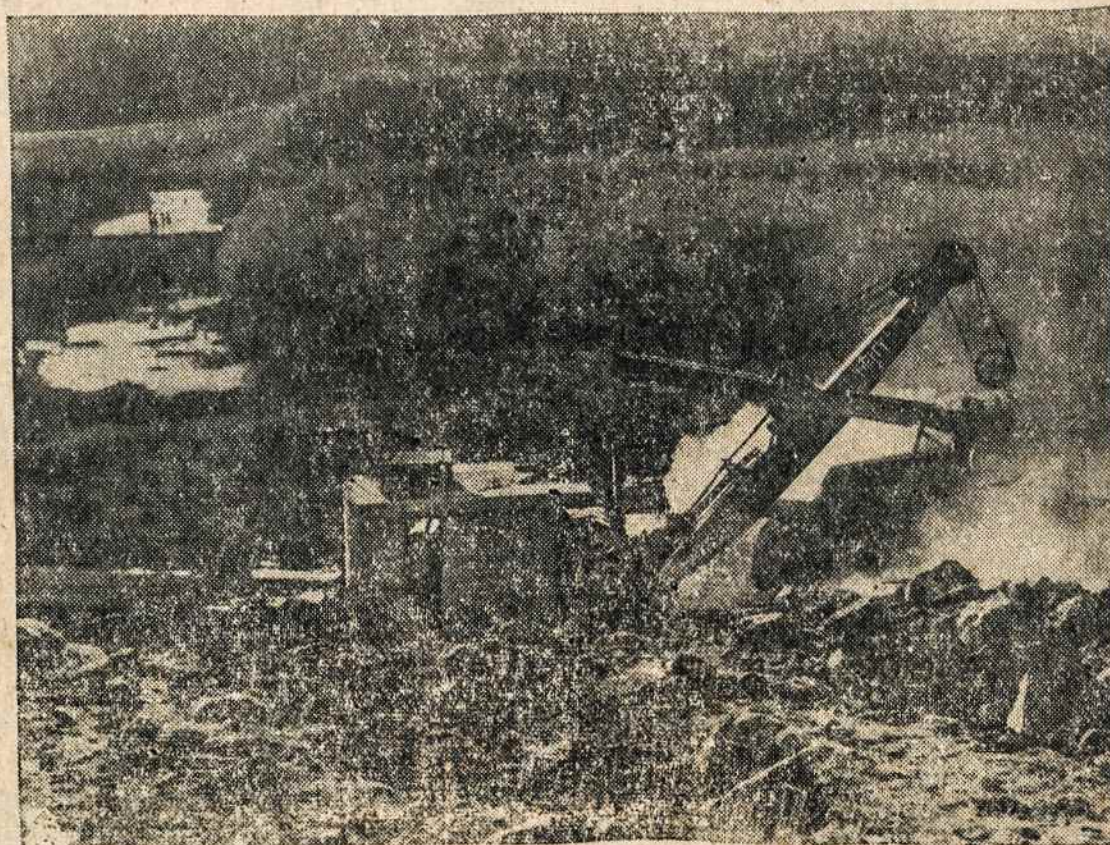
Jisai taip pat pasmerkė vergiją, kurią Sov. Sąjunga atnešė anapus geležinės uždangos.

Senatorius Beall taip pat kreipėsi ir į Baltijos valstybes, į Lietuvą, Latviją, Estiją. Jisai pažymėjo, kad tremtiniai iš tų kraštų pasauliui parodė, kokio baisi tenai sovietinė vergija.

Ūkininkų barikados Prancūzijoje

Prancūzijoje ūkininkai, protestuodami prieš žemas kainas, suorganizavo kai kuriuose miesteliuose barikadas, sulaukiami automobilių judėjimą. Jie ramiai pasižiūri, kai policija jų barikadas išdrasko. Bet kai tik policija dingsta, jie vėl ramiausiai jas pastato ir automobilistus sulauko ties jomis penkiolika minučių, kad papasakotų apie savo vargus.

Naujausias gandas pasakoja, kad Berija esąs Jugoslavijoje pas Tita.

JORDANO UPĖS vandenis žydai buvo užsimoję nuo arabų laukų nukreipti į savo ūkius. Jungtinės Tautos įtelktas dėl to skundas.

Urugvajus už Lietuvą

Po Dr. Camillo Fabini kalbos Urugvajaus senatas spalio 13 vienu balsu nutarė perduoti užsienio reikalų ministerijai sugestiją, kad Urugvajaus atstovas atitinkamomis progomis pabiltų Jungtinėse Tautose, paremdamas Lietuvą jos išlaisvinimo byloje (plačiau kitam nr.)

UŽUOJAUTA LENKAMS

New Yorke įvyko pavergtų tautų atstovų konferencija, kuri priėmė protesto rezoliuciją prieš Lenkijos kardinolo Wyszynskio suėmimą ir pareiškė lenkams užuojautą.

TELEGRAMA PRIEŠ GARANTIJAS

Vidurinės ir rytų Europos tautų egzilių komitetas spalio 14 telegrama kreipėsi į trijų didžiųjų užsienio reikalų ministrų konferenciją, reikšdamas vilties, kad laisvosios tautos negarantuos agresijos būdu sudarytų Sovietų Sąjungos sienų. Komitete buvo atstovaujama 10 kraštų.

VIENYBĖS BE IŠLAISVINIMO NEBŪS

Vidurio ir rytų Europos atstovai, dalyvavę kaip stebėtojai antrajame Europinio Sąjūdžio kongrese Haagoje, pasiskelbė deklaraciją, kurioje dar kartą pabrėžė, kad Europos sujungimas gali būti sėkmingas tik apimdamas visą Europą, o ne vieną jos vakarinę dalį ir kad Europos vienybė neįmanoma be visos Europos išlaisvinimo.

Italijoje suimti bolševikų šnipai

Italų spauda teberašo apie septynis šnipus, kurie buvo Torino mieste suimti, dirbę bolševikams per Čekoslovakiją. Svarbiausias jų — Doria, 25 metų, dvejus metus mokėsis Prahoje bolševikų šnipų kursuose. Jis Italijoje dengėsi keramikos dirbinių platintojo vardu ir tuo galėjo pateisinti savo gausias po du-tris kartus keliones mėnesiui į Vieną. Vienoj jis nusipirkdavo kiekvieną kartą naują lagaminą, sudėdavo į jį savo kelionės daiktus ir parduodamus gaminius padėdavo stoties apsauginiams.

Dementuoja

Po Londono konferencijos buvo parnešta, kad trys ministrai sutarė į Korejos taikos konferenciją tarp penkių didžiųjų priimti ir kom. Kiniją. Valstybės departamentas šią žinią paneigė. Tebuvusi tai nuomonė tik Anglijos ir Prancūzijos.

Pats Dulles paneigė ir kita tuo pat metu paskelbtą žinią, kad Churchillis teiravėsi Dulles nuomonės dėl vykimo į Maskvą kalbėtis su Malenkovu. Dulles dabar pareiškė, kad jis apie tokius Churchillio nusišatymus nebuvo informuotas.

TOLIŠIUS NEGRĮŽTA

Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narys Tolišius, išvyko į Vokietiją ir iš ten jau nebeįgrįžta. Komiteto pirmininkas Sidzikauskas daro pastangų jo velti įvesti M. Braką.

AMERIKA ARTEJA PRIE EUROPOS

Kaip Amerikos politiniai vingiai atrodo iš Europos žiūrint

Iš tolo žiūrint daiktai kartais geriau matyti nei iš arti. Iš arti stebėdami Amerikos politinį gyvenimą ir jo nuotakas, jaučiame kažkokius svyravimus, lyg ieškant kelio ir nesiryžtant galutinai apsispręsti. Iš tolo juos stebėdami, ryškoms linijoms mėginame išreikšti „Die Tat“ dienraštis.

Jis tvirtina, kad vandenilio bombos atsiradimas Sovietų rankose padarė nemažesni perversmą amerikiečių nuotakose, kaip tokios bombos susprogdinimas pačioje Amerikoje. Lig šiol amerikiečiai jautėsi saugūs, turėdami tokias galingas priemones savo rankose. Jie žinojo, kad jie nieko nepuls, bet jomis bet kurį užpuolimą atgrasins nuo užpuolimo. Dabar tas saugumo jausmas dingo: Jeigu ir galima lenktyniuoti baisių ginklų gamyboje; jeigu ir galima akis nuolat kreipti į šiaurę, iš kur turėtų pasirodyti užpuolikas, ir ten stiprinti oro apsaugą, tai tas lenktyniavimas kišenę gula milijardų našta, o į širdį saugumo jausmo negrąžina.

Dėl to esą paskutinėm savaitėm smarkiai keičiasi amerikiečių galvojimas dviem kryptim — strategine ir politine. Strateginėje srityje tokio keitimasis ženklų nurodomas admiralo Radfordo pasisakymas prieš masinio naikinimo karą, už atominių pabūklų vartojimą tik aprėžtiems tikslams, už grįžimą prie karo klasikinės strategijos. Esą tikima, kad Sovietai taip pat įvertina Amerikos atomines pajėgas ir

nedrįs baisių ginklų vartoti, kaip perėjo karo metu nebuvo vartojamos dujos, bakterijos.

Politinėje srityje amerikiečių galvojimas paskutinėm savaitėm artėjas prie europinio. Būtent, apsigynimo mintį vis labiau pakeičia mintis bet kuria kaina surasti išlyginimą tarp Rytų ir Vakarų. Prancūzijos ir Anglijos noras išlyginti santykius tarp Rytų ir Vakarų, kuris esą buvęs laikomas paniekinamu neutralizmu, pradeda rasti pritarimo ir Amerikoje.

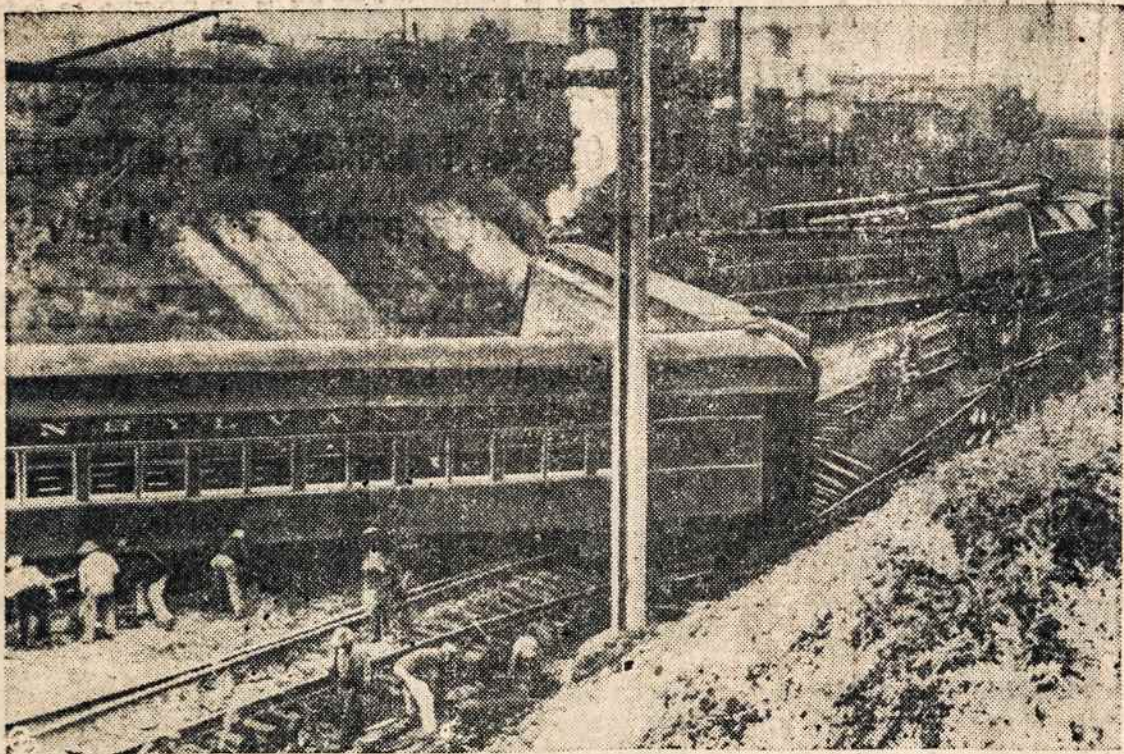
Gal būt galima laikyti, kad ta linkme suka ir Dulles, kuris kaip tik ryšium su vandenilio bombos atsiradimu Sovietų rankose spaudos konferencijoje ėmė kalbėti apie garantijas Sovietų Sąjungai nuo Vokietijos agresijos. Lyg ir jis artėjas į kelią, į kurį įstojo europiečiai Churchillis ir Adenaueris. Kai senato daugumos lyderis Knowlandas pasisakė prieš tokias garantijas, nes jos reikštų pavergtų tautų išdavimą, Dulles paaiškino, kad tai buvusi senatoriaus asmeninė nuomonė.

Europoje susidaro įspūdis, kad Dulles sutinka su mintimi, jog garantijom išlaisvinus Vokietiją ir Koreją, jų pavyzdys trauktų kitas satelitus paverstas tautas, ir jose Sovietai neturėtų ramybės. O jeigu Sovietai ir atmetų garantijas, tada Amerika propagandoje laimėtų, nes pasaulio akyse pasirodytų, kad Sovietai taikos nenori.

Taip nušviestas Dulles nusišatymas europinėje spaudoje. Tuo tarpu neišku, ar Dulles ir amerikiečių galvojimas yra tikrai taip pasikeitęs, ar tik Europa nori, kad jis taip keistųsi ir stengiasi tai įkalbėti. Mums rodos, kad tas pasikeitimas yra gerokai perėtas. Tačiau ar to pasikeitimo ženklų neduoda Londono konferencijos eiga ir išvados?

TEISIA UŽ AKIŲ

Navaroj, Italijoje, teisiami trys italai ir du amerikiečiai, kurie nužudė amerikiečių majorą Holohaną prieš devyneris metus. Abudu amerikiečiai teisme nedalyvauja, nes Amerika atsisakius juos išduoti.

PEENSILVANIJOS traukinys eina iš New Yorko į Washingtoną, ties Baltimore pereitą savaitę nuslydo nuo bėgių. Dešimtis žmonių sužeista, bet lengvai.

IŠ FANATIZMO TAIP IR NEIŠSIVADUOJA

Mūsų pastogėje, Australijos lietuvių bendruomenės organe, Nr. 222 redaktorius J. Zukauskas str. "Nuostatais sukautas sekmadienis" rašo, kad krašto gyventojai maudosi ir kepinasi saulėje nepaisydami įvairių teisiųjų principų, kurie varžė sekmadienį. Tačiau pažymėtina, kaip autorius tų visų teisės principų nesilaikymą aiškina. Girdi, "Moderniojo gyvenimo reikalavimai ir moderniojo žmogaus išsilaisvinimas iš senojo religinio fanatizmo yra gerokai aptemdę sekmadieninį įstatymą." Šitokiais pasakymais autorius, kur nereikia demonstruoti savo "išsilaisvinimą iš religinio fanatizmo", bet dar labiau savo neapykantą religijai.

Kitame nr. (201) jis atsiliepią apie jam nepatinkamus asmenis tokiu tonu: "Tuo laiku, kai kalėdinė Australijos saulutė negailestingai kaifino tūio Mindaugo mokslų persakytą smilkinius (prof. P. V. Raulinaitis), kitame pasaulio galulaukyje, Kanadoje, žvarbūs šalčiai nepermaidaujamai kratė tūlo istoriko smegenis (Dr. A. Šapoka)". Vadinasi, ironija, pašaipa, nors ir labai plokščia, asmenims, kurie nėra laisvamaniai.

Šitokiais gnybčiojimais redaktorius pasirodo, kas esąs. Bet tai daroma bendruomenės organe, bendruomenės, kuri jungia visus lietuvius bendram gyvenimui ir darbui. Kai šitaip bendruomenės organas sau leidžia, tai jau nebežinia, ar bendruomenės vadovybė tik redaktoriui leidžia demonstruoti, kiek jis dar neišsilaisvinęs iš fanatizmo, ar pati bendruomenės vadovybė nustojo buvus lietuvių bendruomenės ir virtus laisvamanių partijos vadovybę.

● Rumunijoje teisiami 16 asmenų, kurie kaltinami buvę amerikiečių šnipai nuleisti parašutais.

● Sovietų Sąjungoje laikomi dar apie 200 vokiečių atominių specialistų, nors jie jau 1949 atsisakė "sutartis atnaujinti."

PREZIDENTĄ aplankė National Catholic Community Service pirmininkas M. L. Kellehr su grupe savo bendradarbių.

SPAUDA

Nuaidinko sovietiskai

Naujienos spalį 19 ginčijasi su "Vilnim" dėl "klerikalizmo" ir tvirtina, kad "iš tikrųjų komunistai iš principo nėra klerikalizmo priešai. Kur jie gali, jie panaudoja bažnyčias, kunigus ir religiją savo tikslams." "Kitose šalyse komunistai mielai dedasi su kunigais, bet kurios tikybos, kurie padeda jiems mulkinti žmones."

Naujienos "klerikalizmo" vadiną Bažnyčią; taigi jos mano, kad komunistai iš principo nesą Bažnyčios, religijos priešai. Čia Naujienos pataikė pasakyti taip, kaip norėtų soviet. propaganda. Jeigu iš principo komunizmas nebūtų prieš religiją ir Bažnyčią, tai Leninas

nebūtų teigęs, kad religija yra liaudies opiumas, tai ir Lietuvoje bolševikai taip nekovo su Bažnyčia ir religija, kurią "Tiesa" nuolat vadina "prietaisais."

O jei bolševikai nori pasinaudoti atskirais dvasininkais, jei Rusijoje popams net algas moką, tai ne dėl to, kad jie iš principo nebūtų priešingi religijai ir Bažnyčiai, o dėl atsitiktinio dalyko — kad vienas atsiranda judų, kurie išduoda Bažnyčią ir virsta sovietų agentais.

Jei Naujienų galvojimas būtų teisingas, tai komunistai dar labiau nėra iš principo socialistų priešai, nes komunistai daug daugiau dedasi su socialistais, ne atskirais asmenimis, bet su ištisa partija, kuri tik padeda jiems mulkinti žmones. Gal reikia pavyzdžių?

IŠGELBĖJO LIETUVĖS ŪKININKŲ GERŲJI ŠIRDYS

Mūsų laikraščio skaitytojams jau nekartą bus girdėtas Pfullingenas pietų Vokietijoje. Ten yra Vyriausiojo Lietuvos Išsilaisvinimo Komiteto (Vliko) būstinė. Tai nedidelis miestelis, bet ir jis turi savo laikraštį, vardu "Pfullinger Zeitung". Rugpjūčio mėn. 1 d. (nr. 176) jame buvo įdėtas hedidelis, bet jautriai parašytas straipsnelis, pavadintas dviem antraštelėmis: "Geroji širdis: Lietuvė ūkininkė." Autorė yra pasirašiusi inicialais R. L. ir nurodžiusi, kad yra iš Tuebingeno, kiek atokesnio, bet ir didesnio pietų Vokietijos miesto.

Daugumai tremtinių Tuebingenas taip pat gerai pažįstamas, ypač studentams, kurie ten mokėsi. Ir senais Lietuvos laikais, 16 ir 17 amžiuje, lietuviai važiuojo ten mokytis. Dabar to miesto gyventojai, žinoma, anų senųjų lietuvių neprišimena. Bet jie gerai pažįsta mūsų laikų lietuvių bėglius.

Anai vokiečiai R. L. iš Tuebingeno teko pažinti ir dabartinį Lietuvos gyvenimą. Ji gyvena prieš karą Karaliaučiuje,

tame mieste, kuri nusiabė rusai ir daug gyventojų išmarino badu. Badą kentėjo ir ta vokiečių mergaitė, dar tik 17 metų turėdama. Sužinojusi, kad vienas kitas yra jau išvykęs į Lietuvą nuo bado gintis, ir ji iškeliavo ten laimės bandyti.

Piešinys iš "Pfullinger Zeitung"

Štai ką ji pasakoja apie savo išgyvenimus minėtame laikraštyje:

"Išlipau, kur papuolė"

"Rusai buvo paleidę greitąjį traukinį iš Karaliaučiaus į Maskvą. Jis ėjo per Lietuvą. Pora vokiečių jau buvo bandę tuo traukiniu pasiekti Lietuvą, kad ten maisto paelgetautų. Vieną dieną ir aš, turėdama tada tik 17 metų, pasileidau į tą kelionę. Mane traukė viltis, kad bent kartą gerai pasisotinti.

Pasislėpusi gyvuliniam, vagonė, po 8 valandų kelionės, išlipau jau Lietuvoje, vienoje stotyje prieš Kauną. Išlipau, kur pasitaikė, nes tas kraštas man buvo visai svetimas ir nepažįstamas. Jau buvo šešta valanda ryto, kai susiradau pirmąjį ūkininką. Turėjau įveikti savo širdies baimę žmonių, kurių kalbos nesupratau, nes jau kelios savaitės, ne, jau keli mėnesiai kaip nebuvau normaliai valgysiu.

"Valgiau, kol galėjau"

Kai aš įėjau į vieno ūkininko namus, mane draugiškai pasitiko moteris. Su ja negalėjau

"Aš pasirinkau kartuves... Istorija mane išteisinga. Aš savo tėvynę mylėjau ir norėjau jai gero." Tuos generolo Vlasovo žodžius iš jo dienoraščio prisimena dabar spauda. Prisimena jo tragediją kaip tik dabar, kai eina rungtynės dėl belaisvių išdavimo Korejoje. Mato didelį panašumą tarp to, ko iš vakariečių Sovietai pareikalavo 1945 metais ir ko reikalauja dabar. Mato skirtumą tarp amerikiečių laikysenos 1945 ir dabar.

Buvusio baudžiauninko sūnus Andrej Andrejevič Vlasov turėjo būti rusų dvasininkas. Bet iš seminarijos ištraukė jį 1917 metų revoliucija. Po metų jis jau buvo raudonosios armijos leitenantas. Jo karinė žvaigždė greitai kilo. Jis buvo garbinamas kaip 99 divizijos reorganizatorius, Chiang Kai-sheko karinis patarėjas. O paskutiniame kare jis garbinamas kaip

Maskvos išgelbėtojas.

Tris kartus jį priėmė Stalinas ir apdovanojo Lenino ordinu. Stalinas rodė jam dar didesnę garbę: apgynęs Maskvą, turėjo išgelbėti Leningradą. Bet Vlasovas driso įsakymą kritikuoti. Jam rodė, kad įsakymas siekia daug garbės ir prestižo, bet nepaiso šimto tūkstančių kareivių gyvybės. Įsakymas nebuvo pakeistas. Generolas Klykovas su antrąja armija varė kylį per užšalusias balas Leningrado linkui. Bet įstrigo, nes ryšys su užnugariumi prie Volchovo upės buvo plonas. Užėjo dar pavasaris, balos patvino. Kareiviai atsidūrė dumble. Gen. Klykovas neteko nervų. Perėmė vado-

Istorija teisinga, kam pasirinkau kartuves

Vėl atgyja generolo Vlasovo tragedija

vauti pats gen. Vlasovas. Bet armija buvo įsprauta į katilą. Kareiviai mirė nuo drugio ir bado. Iš bado valgė savo draugų lavonus. Trauktis iš prasmūti atgal į užnugarį Stalinas neleido. Tik Vlasovą jis norėjo išgelbėti ir keturis kartus siuntė jam lėktuvą. Bet Vlasovas nuo jo atsisakė ir liko su kariais. Kai vokiečiai įsiveržė į Volchovo katilą, rado lavonų laukus; dešimtys tūkstančių buvo pusiau paskendę balose, aptekę debesimis musiu, uodų, kitų vabzdžių.

Vokiečiai ieškojo generolo.

Bet savaitės praėjo ir nesurado. Buvo jau 1942 m. rugsėjo mėnuo, kai vokiečių dalinys vėl specialiai ieškodamas gyvo ar negyvo Vlasovo, pražygiavo per vieną rusų kaimą. Gyventojai nurodė, kad vienas sovietų karininkas slapstosi tvarte. Ieškotojai nekrepė dėmesio. Jiems rūpėjo surasti Vlasovą ir apie kurį jiem buvo pranešta, kad esąs netoliese žuvęs. Bet žuvęs pasirodė esąs Vlasovo štabo karininkas, tik generolo Vlasovo miline užklo-tas. Ieškojimo dalinys grįžo be nieko. Vėl gyventojai jiems priminė besislapstantį karininką. Kai kareiviai duris išvertė, rado ten išbadėjusį vos ant kojų besilaikantį karininką, kuris pasakė: "Nešaukite, esu generolas Vlasovas."

Tarp vokiečių aukštųjų karininkų tuo metu brenė mintys, kad vokiečiai karu rusų nepri-veiks. "Jei norim išvengti katastrofos — kalbėję vienas pulkininkas, — turime išieiti vieną — surasti bendradarbiavimą su rusais, su rusų tauta, visa savo garbe atsisakant nuo kolonialinės politikos, nuo už-

grobimų. Rusai turi turėti savo vadovybę, ne vokiečių priemestą ir ne vokiečiams pataikaujančią. Daugiau niekas mūsų neišgelbės. Kas dar tiki, kad šita kraštą mes nukariausim, neskelbdami išsilaisvinimo politikos, yra visiškai beprotis."

Tas pulkininkas buvo grafas Stauffenberg, kuris 1944 m. liepos 20 vyk-

dė atentatą prieš Hitlerį.

Hitleris Vlasovą priėmė. Vlasovas buvo pasiryžęs būti Hitlerio sąjungininku. Bet jis nurodė sąlygas: bendra kova prieš bolševikinį režimą; garantuojamo; 1938 metų sienos; politinė ir karinė sąjunga lygybės pagrindu. Hitleris įdūko.

(Bus daugiau)

Ar gali būti kvailiesni įstatymai?

Vengrų komunistai prašeko apie politinių kalinių amnestiją, kuri būsianti "negirdėto atleidimo ir gailingumo" pavyzdžiu visiems. Tačiau, kad tai nėra amnestija visiem, aišku iš spaudos balsų ir paskelbtų amnestijos taisyklių. Spauda susierisdoma įtikinėja, jog kardinolui Mindzenty ir kitoms "pavojingiems" jokios amnestijos negali būti. O paskelbtos laikrastyje "Szabad Nep" amnestijos taisyklės skelbia: 1. baustasis už politinį nusikaltimą negali apsigyventi anksčiau gyventoje vietoje; 2. jam reikia prašyti leidimo apsigyventi kitur; 3. vietos valdžia, prieš duodama tokį leidimą, privalo iširti ar prašytojas yra politiškai ištikimas; 4. jokia apylinkės valdžia neturi teisės leisti apsigyventi asmeniui, baus-tam už politinį nusikaltimą.

Trumpai suglaudus, amnestija yra, bet kalėjimuse sėdintieji negali ją pasinaudoti, nes neįmanoma niekur rasti vietos apsigyventi be kalėjimo.

Taigi, ir žentas pavaišintas ir varškė atlieka.

Pažangos pionieriai

Kas savaitę rusai skelbia sa-

vo didžiausius laimėjimus. Štai vėliausi pažangumo išradėjai: Budapešto pienininkas, lietuvi kolchozininkė Stasė Vitkienė ir rusų dr. Pavel Mazajev. Budapešto pienininkas "išrado naujieną", kad pienas gali būti pristatomas į namus kiekvieną rytą. Lietuvė, naudodama marksistinį įtikinimo metodą, "įtikino kiaušį" padidinti produkciją; kiaušlė per vienerius metus atvedė 180 paršukų. Ordinus gavo Vitkienė, o ne kiaušlė, kuri pasidaravo socialistinei statybai.

Pirmuosius du pralenkia dr. Mazajev. Jis nupiovė šuniui koją, paskui vėl ją pridėjo, patėpė tik komunistams žinomų žemųjų ir šuo, kaip bematant, vėl su keturiom kojom nubėgo. Daktaras tikisi, kad jam pavyks surasti būdą vieno gyvulio kūno dalis perkelti į kito. Sakysim, jaučio ragus zuikiui, o zuikio uodegą karvei. Ir zuikys būtų drąsesnis, ir karvė nekapotų uodegą melžėjų veido.

Iš savo pusės linkime daktarui pridėti žmogui asilo galvą. Tada bus didis laimėjimas ir sukurtas "naujas sovietinis žmogus," kurio dar nesiseka sukurti vien tik propaganda.

NAUJAUSIA

KNYGA

Kur bė - ga še - šu - pė kur Ne - mu - nas te - ka,
Tai mū - sų tē - vy - nē gra - ži Lie - tu - va. —

Čia bro - liai ar - to - jai lie - tu - viš - kai šne - ka,
Čia skam - ba po kai - mus Bi - ru - tės dai - na. —

ČESLOVAS SASNAUSKAS

● Kas nežino "Kur bėga šešupė" dainos, kuri yra virtusi tautine giesme, giliai išreiškiančia mūsų jausmus. Jos muzikos autorius yra Česlovas Sasnauskas.

● Česlovo Sasnausko sukurtos dainos, kaip: "Jau slavai sukilo", "Karvelėl", Kantata "Broliai", "Užmigo žemė" ir kt. stiprina mūsų tautinį atgimimą, kėlė mūsų dvasią.

● Česlovas Sasnauskas yra pirmas mūsų kompozitorius, muzikos kūrybą iškėlęs iki pasaulinio lygio.

● Jo gyvenimą, veiklą ir kūrybą aprašyta rasite naujausioje jo biografi-oje, kuri ką tik pasirodė.

● Knygą parašė J. Žilėvičius, L. M., gerai pažinęs kompozitorių, surinkęs daug vertingos medžiagos.

● Antrą šios knygos laidą išleido kun. L. E. Joffe Voisekauskas, kuris pasirūpino Č. Sasnausko kūną parvežti į Lietuvą ir išleido jo visas kompozicijas vienoje knygoje.

Knyga gausiai iliustruota 128 psl., kaina — 2 dol. Galima gauti pas T.T. pranciškonus, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Lalkraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužadėtinis

Stralpsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti stralpsniai saugomi ir gražinami tikslai autoriams prašant. Pavardė pasirašyti stralpsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Džiunglių žmonės Jungtinėse Tautosose

Jungtinės Tautos mini aštuntuosius sukakties metus. Jos savo darbą pradėjo San Francisco mieste 1945 spalio 24, kai buvo priimta JT charta. Karas jau buvo pasibaigęs, bet susitaikymo dar nebuvo. Nesulaukta tikros taikos nei ligi šiol, nors Jungtinių Tautų pats pagrindinis siekimas yra išvengti karų ir užtikrinti pasaulyje taiką. Bet nei karo neišvengta. Kam tada JT reikalingos?

Kas jas užsistoją ir pateisina, priskaito Jungtinėm Tautom nemaža nuopelnų. Nurodo, kad JT sustabdė kruvinas kovas tarp Izraelio valstybės ir arabų (konfliktas vėl paastrėjo), apiramino Pakistano ir Indijos ginčus dėl Kashmiro, privertė rusus pasitraukti iš šiaurinių Persijos žemių, pastoją kelią Sovietams užimti pietinę Koreją, padėjo Indonezijai išsikovoti nepriklausomybę, įkibo į visą eilę tarptautinių problemų, kaip darbo, socialinio teisingumo, ūkio, finansų, švietimo ir kt. Žodžių, "Jungtinės Tautos mums daug davė, — pareiškė Ralph Bunch, kuris taikę žydus su arabais ir už tai gavo Nobelio taikos premiją. — Be Jungtinių Tautų pasaulyje įsivyratų džiunglių įstatymai."

Prezidentas D. Eisenhoweris, priminęs, spalio 24 kaip Jungtinių Tautų dieną Amerikoje, pasisakė taip pat už JT, bet daug santūriau. Jis tik pareiškė, kad Jungtinės Tautos reikalingos ir remtinos, nes čia tautos suseina ir suartėja, o žmonių suartėjimas gali "padėti sustiprinti taiką pasaulyje ir įvesti teisingesnę tvarką geros valios žmonėms." Taigi taika nestipri ir teisingos tvarkos nėra. Ar JT gali tai duoti?

Galėtų, jei turėtų tiek geros valios, kiek buvo pažadų steigiant JT. Kone visi tie žadiniai tuščiomis praskambėjo, nes į JT įėjo ir žmonės, tarytum iš džiunglių išlindę. Jungtinės Tautos pasidarė propagandos priemonė blogos valios žmonėms, tiems džiungliniams, kurie daugelį pastangų niekais paverčia. JT negali jiems nei burnos užčiaupti, kai jie per akis meluoja, nei išreikalauti, kad pavergtiems duotų laisvę.

JT, sakoma, į vidaus reikalus nesikiša, bet visa eilė pavergtų tautų nėra joks vidaus reikalas, o tarptautinis. JT kaip tik tam atsirado, kad visom tautom užtikrintų laisvą ir ramų gyvenimą. Prievartos neturėjo daugiau būti, bet ji yra ligi šiol dėl anos blogos valios žmonių.

JT taip pat visų neapima. Antai, dėl komunistinės Kinijos, kadangi ji didelė ir dar didelės Sovietų Sąjungos ramstoma, nuolat ginčijamasi, ar priimti ją į JT. Kad neįeina sena valstybė Ispanija, o įeina diktatorinė Jugoslavija, kad šalia lilitų, kaip Luksemburgo, nėra Airijos, Portugalijos, Austrijos, Vokietijos — retai kada apie tai išgirstame. Jas užblokuoja Sovietų Sąjungos veto.

JAV sekretorius Dulles yra praškęs apie JT chartos pakeitimą ir veto panaikinimą, bet reikia abejoti, kad tai pavyktų. Mat, tada nebūtų kuo atsiremti džiunglių žmonėms, tai blogai valiai, kuri greta geros valios žmonių nesėdėtų, nes darbas pasidarytų kitoks: daug vaisingesnis ir geresnis.

Pagaliau yra dar vienas dalykas, atsitiktinis, bet reikšmingas, kad JT diena prisiglaudžia arti Kristaus Valdovo šventės. Dievas, kaip žinome, iš JT chartos yra išbrauktas. O kur tikrajam Pasaulio Valdovui nėra vietos, negali būti nei tikros taikos.

Valdovas, kuriam visa priklauso

J. VAISNORA, M.I.C.

Kai Kristus buvo teisiamas Romos imperijos teisme, jis buvo kaltinamas valstybės išdavimu (crimen laesae maiestatis) — save skelbiantis žydu karalium. Teismo procese Romos prokuratorius Pilotas Kristui ir stato klausimą: Ar tu esi žydu karalius? Kristus nepaneigė šio titulo, tik jį paaiškina ir išplečia: "Tu pats sakai, aš esu karalius". Ir priduria: "Mano karalystė ne iš šio pasaulio" (Jon. 18,33-37). Pilotas suabejojo Kristaus kalte. Jam liko neišskus Kristaus karališkumo pobūdis, nes Kristus kalbėjo apie tiesą, kaip Jo karalystės požymį, o stoikui Pilotui tiesos problema buvo dar neišsprendusi. Bet visgi jis Kristų nuteisė mirti ir sprendimas prikabinas prie kryžiaus skambėjo: "Jėzus Nazarenas žydu karalius." Taigi Kristus mirė dėl karališkojo, kad ir klaidingai kitų suprasimo, charakterio.

Paties Kristaus žodžiais Jo karalystė nėra šio pasaulio karalystė. Jis savo pamokymuose skelbė atėjęs į šį pasaulį

įkurti naujos, dvasinės karalystės, kurios teritorija yra žmonių širdys, į kurią pakvieta visus žmones. Jo karalystės konstitucijoj įrašyta tiesa, meilė ir taika. Šiems idealams vykdyti nereikia žemiškos karalystės atributų: policijos, kariuomenės, ginklų, nes tie dalykai dažnai panaudojami tiesai, meilei, taikai sudrumsti ir sunaikinti. Kas išpažįsta Kristaus skelbtuosius idealus — tas yra Jo karalystės narys. O patsai Kristus, įsteigęs dvasinę karalystę, davęs jai naują visuotinę meilės įstatymą, apjungęs visus žmones brolių santykiais, pasilikdamas šios karalystės ne tik steigėju, bet ir galva, yra amžinas, nepakeičiamas karalius. Jis šį titulą turi kaip pasaulio valdovas, nes sukūręs pasaulį nepaliko jį aklam likimui. Davęs žmonėms didelę dovaną — laisvą valią, idieges į jų širdis laimės troškimą, norėjo vadovauti patsai, kad tas laimės troškimas virstų realybe.

Paskutiniaisiais laikais žemės karaliai pasidarė nepopuliari. Jų sostai griūva. Jie pasirodė nepajėgūs žmonėms užtikrinti taiką ir gerbūvi. Žemiškosios karalystės ir jų valdovai išsigimė. Žmogus, jų pavaldinys, yra paverstas vien įrankiu valdžią turinčiųjų rankose. Žemiškoji valstybė nuasmenino savo pavaldinius, sunaikino juose Dievo paveikslą, iškreipė Kristaus skelbtuosius idealus. Taikos, meilės ir brolybės sąvokos virto ironiškai skambančiais žodžiais, kurių patsai žmogus sunaikinamas.

Bažnyčia paskelbusi Kristų žmonijos Karaliumi ir kasmet švėsdama Jo šventę, kaip tik norėjo labiau surišti Kristų su žmogumi ir priminti jam, kad yra Valdovas, nuo kurio visi priklausome ir kuris gali sėkmingai vadovauti net šios žemės reikaluose, jei tik bus paboti Jo paskelbtieji, žmonių santykius normuoją, dėsni. Bažnyčia primindama Kristaus karališkąjį titulą, nori atstatyti žmogaus vertę, išskeldama jį kaip dvasinių vertybių saugo-

toją ir palaikytoją. O ir žemiškoji žmonių laimė, kaip ir nuolat skelbia Kristaus karalystės matomoji galva ir Jo vietininkas žemėje, priklausys nuo to, kiek Kristaus karalystės dėsni bus gerbiami, kiek jais bus grindžiami žmonių ir tautų santykiai.

Šiandie nematyti, kad pasaulio valdovai ir politikos vairuotojai atkreiptų didesnį dėmesį į Kristaus Karaliaus paskelbtuosius dėsnius. Ir dėl to taip dažnai žemės valdovų žygiai ir darbai yra tiek aptemę bei nesėkmingi žmonijai laimės suteikti.

Kristaus Karaliaus šventę turi mums priminti, kad žmogus nėra vien medžiaga, kad jis savo veiksmuose neprivalo paneigti dvasinių vertybių, kad jis turi būti jų nešėjas ir saugotojas tiek privačiame, tiek ir viešame gyvenime. To dvasinio pasaulio Valdovas yra Kristus, kuriam turi paklusti visi žmonės, visos tautos, jei

jos nori išlikti ir nežūti žemiškoji valdovų varžytynėse ir kovose. Kristus yra toji jungtis, kuris apjungia visus žmones į vieną tautų bendruomenę Jo karalystės rėmuose. Tik tada, kai žmonija supras esanti vieno, neklaidingo Valdovo vadovybėje, ateis ramybė, gerovė, taika, kurio, taip intensyviai žodžiais siekiama ir nuo kurios taip nelaimingai veiksmas tolsta.

Lietuvių tauta, prieš keliolika metų pasiaukojusi Kristaus gerumui ir meilės pilnai širdžiai, pasirinko Kristų savo valdovu. Bet vien to išorinio akto neužteko. Deklaraciją turi sekti darbai. Kiekvienas nutolinamas nuo Kristaus ir Jo mokslo, yra duotojo žodžio sulaužymas. Kiek lietuvių tauta vykdys Kristaus karalystės dėsnius, tiek ji bus verta turėti Kristų savo Valdovu, kuris savo žodžio niekad nelaužo ir kuris vienas užtikrina kiekvienai tautai šviesesnį rytojū.

Atominės lenktynės tarp JAV ir SSSR

Amerikos pasigaminta atominė bomba (A) ir iš jos išaugusi hidrogeninė (H) pastūmėjo ir kitus į atominės rungtynes. Po visos eilės šnipų bylų būtų vaikiška galvoti, kad ir rusai to atominio ginklo neturi. Atominiai sprogimai yra Rusijoje užregistruoti amerikiečių sekimo tarnybos. Iš kur jie tas žinias gauna?

Seismografų daviniai

Žinios sueina trimis keliais. Pirmieji du keliai yra moksliniai, tretysis — slapta informacija. Jei informacija gali būti apgauli, tai mokslo daviniai galima pasitikėti iki 99 proc.

Pirmiausia žinias duoda seismografai — žemės drebėjimams matuoti prietaisai. Jie užrašo visus žemės plutos sukrėtimus, kokie tik pasitaiko: natūralūs, sukelti žemės drebėjimo, arba dirbtiniai, sukelti atominių sprogmenų. Atominių sprogimų sukeltas žemės virpėjimas nubanguoja jos paviršiumi panašiai, kaip ir natūralus žemės drebėjimas. Tiksliai atomo sukeltasis yra silpnesnis, tai jį galima užregistruoti tik iš arčiau. Ligi šiol seismografai dar nepagavo "atominio žemės drebėjimo" iš toliau kaip 4000 mylių. Be to, reikia būti tikram kad toje vietoje nebuvo tikro žemės drebėjimo. O prieš teritorijoje tai sunku patikrinti.

Paminklas Kristui Karaliui Andų kalnuose, Amerikoje

Geigerio parodymai

Kita priemonė susekti atominiam sprogimui yra vadinamieji Geigerio aparatai, kurie nustato, kiek yra atmosferoje radioaktyvumo. Jeigu jis yra naturalus, tai nieko ypatingo niekur neįvyko. Jei radiaktyvių medžiagų atmosferoje yra padidėję, tai rodo, kad atomas buvo skaldomas dideliu kiekiu.

Nuo 1951 metų rudenį yra sudaryta oro tyrinėjimo tarnyba, vadinamieji "padangių uostytojai", kurie lėktuvais kas tris valandas pakyla į orą iki tam tikro aukščio ir jį tyrinėja. Ligi š. m. rugpiučio 13 jie vis pranešdavo: nieko ypatingo. Gi tą dieną vakare lėktuvai prie Beringo sąsiaurio ir Kurilų salų pagavo nenormalų radioaktyvių medžiagų kiekį atmosferoje.

Atominei arba vandenilio bombai sproguos, grybo formos debesis išleikia į orą. Smulkiąsias radioaktyvias medžiagas jis išmeta iki 7 mylių aukščio. Per dieną jos praskleidžia į visus šonus iki 500-700 mylių. Po 40 valandų jos

Nukelta į 4 p.

SUŽADĖTINIS

MANZONI

Tą rytą Scorsi namuose gyvenimas virė virė. Ponia Caterina bebrėkstant šlavė kambarius, dulkino visus kampus ir nuo kampinio staliuko nuvytusius gėlių stagarus išmetė laukan. Paskui pradėjo stumdyti visus baldus ir rankioti mažiausias dulkeles. — Tas jaunuolis juk nekės žiūrėti dulkių po sofa, — sakė ponas Scorsi, — o jei ir būtų viena kita dulkė, visvien nematys. — Nors dulkių ir nesimato, bet jos jaučiamos, — aiškino ponias ir dar didesniu įniršimu jas gaudė.

Reikėjo namus sutvarkyti ir išpuošti, kad jie atrodytų daug šviesesni ir jaukesni, kaip paprastai kad būdavo. Po pietų atsirado naujų problemų. — Kur jį sodinsime? — klausė Caterina.

— Ant sofos, — atsakė Giuseppe. — Ant sofos ne! Ant sofos pritinka mudviem sėdėti. Sofa pritaikyta tik dviem. O mudu esam du. Tai mūsų vieta. Pamėginkim. — Mėginkime pastatyti kėdę čia, — tarė Caterina ir rana kita dulkė, visvien nematys. — Nors dulkių ir nesimato, bet jos jaučiamos, — aiškino ponias ir dar didesniu įniršimu jas gaudė. — Perdaug prieš mus, — spyrėsi Giuseppe. — Neturime simetriškai išdėstyti. Atrodytų tyčia padaryta. — Gera sakai, — pritarė Caterina, — geriau, kad jis nieko nepastebėtų. Truktelkim sofą truputėlį dešinėn. Giuseppe atsistoją ir pastūmė sofą dešinėn. — Čia? — pasakė ir vėl at-

sisėdo klausdamas žmonos, kaip atrodo. Paskui pridėjo: — Aš dabar esu jis. Mėgink kalbėti man. Noriu matyti, kaip tu jausies. — Pažinti tamstą asmeniškai, — plonu balsu kalbėjo ponias Caterina, — mudviem abiem yra labai malonu. — Eis gerai, — užtikrino Giuseppe, ir keldamasis dar pridėjo: — Atsinešė gėlių, reikia ir apie tai pagalvoti. — Aš priimsiu gėles, išvyniosiu iš popieriaus ir po vieną susmaigstysiu į indą ir sakysiu: "Nu, jau tiki Nereikėjo darytis tiek išlaidų... kokios puikios!" — Po to aš jį priimsiu, — pramatė Giuseppe, — bet būtų gera, kad ir tu girdėtumei, ką mudu kalbėsime. — Abu Scorsi sunkiai atsiduso ir vienas antram žiūrėjo veidan. — Ta valanda turėjo ateiti, — tarė Giuseppe. — Turėjo. Bet žinai kaip yra. Kai ateina, visvien skauda širdį. — E, neimki galvon! Scorsi apsikabino žmoną ir

lengvai lūpom palietė jos kaklą. Sustoję prie lango ilgai žiūrėjo į tolumą. Tamsi mėlynė dengė horizontą, ir už lango matėsi tūkstančius kartų matyti vaizdai, bet dabar jiems atrodė viskas kitaip. Jie negalėjo pasakyti, kas per metų laikas. Atrodė vasaros pabaiga, kokių jau daug buvo nulingavę. Scorsi neseniai buvo baigęs 60 metus, o žmona laukė 58 gimtadienio. — Taip jau yra, kai reikia dukterį išleisti, — prabilo Caterina. — Taip, — pasakė jis, ir abiem gerklėje pasidarė sūru. — Tiek vargstama, tiek išlaidų dukters pridaro, o paskui... rodos, tau kūno gabalą išplautų. — Ir yra mūsų kūnas, — pritarė Giuseppe. — Bet ką gali padaryti? Juk visiems tas pats. Tik reikia mokėti susivaldyti. — Bet kaip? — Žinau, sunku, bet žmogus prie visko pripranti. O koks jo vardas? — Aldo, man rodos. Tikrai

Aldo Quantita. Labai geras berniukas. — Visi geri, kai nori vest, bet padėtis? — Svarbiausia, kad juodu sutinka ir mylisi, — aiškino žmona. — Tegul taip būna, — pridėjo Giuseppe. — Abu dairėsi po kambarį. Ant stalo jau buvo padėti kavai puodukai ir vynui stiklai. Pelelinė buvo ant stalo ir netoli sofos prie kėdės. — Nereikia liūdėti, — drąsino Giuseppe žmoną. — Turim būti linksmi. Juk niekas nemiršta. — Taip, bet tokią valandą būti linksmam... mėginkim! — Ponas Scorsi vilkėjo geriausiu kostiumu. Žmona buvo iš jo rūpestingai pašalinusi visas dėmes. Batai žibėjo su naujais raisčiais, o plaukai, aukštyn sušukuoti, slėpė plikę. — Buvo kaip tik sekmadienis. Gatvėje tyla, nes dauguma šventadieniais išsidangina į užmiesčius ar sulenda į esančius miestą du kino teatrus. Giuseppe pakėlė nuo grindų

kažkokį trupinį, pasižiūrėjo į laikrodį ir tarė: — Netoli keturių. Kada ateis? — Apie ketvirtą. Gal kiek vėliau? Supranti, kai vaikas eina pas tėvus prašyti dukters rankos, reikia geriau pasitaisyti. Atsimeni, ir tu? — Atsimenu, kaip neatsiminsi. Kiek metų jau prabėgo. Turbūt ir tavo motina verkė? — Suprantama. Aš tada juokliausi. Dabar suprantu, kad negerai dariau. Šiandien jos vietoj esu, ir man verkti prisiėna. — Valandėlė abu tylėjo. Paskui žmona nervingai pastūmė vieną kitą kėdę, šį tą pataisė, o jis pertraukė tylą tardamas: — Kitu atžvilgiu, tai yra kaip ir sūnų gauti... — Tikrai. Atsimeni? Ir mano tėvai taip jautėsi. Juk tu buvai lyg jų sūnus. — E, neperdėkim. Sūnus ar nesūnus, — tuo reikalu pasikalbėsim vėliau. — Atsisėdo sofoje ir ilgai žiūrėjo abu į tą tuščią kėdę, kurią buvo pastatę. Laikrodis tingiai mušė, o pro pravirus lan-

gus rausva saulė vis platesnį veidą kišo vidun. — Motin, šis pavakarys kitoks, — prabilo Giuseppe. — Tikrai, ir vaikas rimtas, o be to, juodu mylisi. Laikykimės, tėvai, nesigraudinkime. — Sutemo. Kambaryje visi daiktai susilijo į vieną, o juodu vis tebesėdėjo. Pagaliau jis ėmė kalbėti: — Paaugusi. Kai išleisime, pasijusime, lyg niekad dukters nesame turėję. — Gal ir taip, — atsakė žmona ir prisiglaudė prie vyro ašaromis pasrūvusiu veidu. — Ir mano motina taip jautėsi, lyg aš niekad nebūčiau buvus jos dukterė. — Juodu dar ilgai ten sėdėjo ir laukė, o paskui abu kartu pratarė: — Neateina. Gal ateis kada? Laimė, kaip ir nelaimė, užklumpa žmogų iš pasaly. — Paskui susikabinę rankomis abu Scorsi žiūrėjo vienas kitam į akis ir sakė: — Kvailučiai, graudinomės be reikalo šį kartą. — Vertė M. Stepaitis

1863 M. SUKILĖLIŲ STOVYKLOJE (1)

Brolau, eini sutikti mirties

90 metų nuo sukilimo Lietuvoje. Sukilėliai ėjo kovon su dalgiais. Tūkstančius istrėmė į Sibirą. Lenkas, neradęs savo daliniuose kovos dvasios, atvyksta į Lietuvą ir prisijungia prie sukilėlių. Savo įspūdžius sukilėlių stovykloje aprašė 1863 m. lenkiškame laikraštyje Paryžiuje.

Prieš 90 metų Lietuvoje buvo sukilimas prieš rusus. Renkė jį lenkai, nes lenkų bajorija vaizdavosi, kad tik ji atstovauja ir Lietuvą. Lenkų sukilimo centrinis komitetas tikėjo, kad jie, pasitalkinę lietuvių, nusikratys rusų jungo.

1863 m. vasario 7 d. Vilniuje buvo nutarta įkurti valdžią, kuri priklausytų centriniam sukilimo komitetui. Sudarytas iš kelių asmenų komitetas sutiko būti diriguojamas iš Varšuvos, bet faktiškai sukilimui savarankiškai vadovavo Kalinauskas.

Ir pačių vadų tarpe buvo daug patriotizmo, noro skirtis nuo lenkų, tačiau visi matė, kad tik sujungtom jėgom galės nusimesti caro valdžią. Žmonėm buvo pažadėta žemių ir daug laisvių.

Pirmiausia į sukilimą jungėsi valstiečiai, kunigai, ir nemaža kitų šviesuolių.

Beregint visas kraštas, isiliepsnojo.

Trūkstant ginklų, buvo jų užpirkta kituose kraštuose ir slaptai gabenta, bet jie nepasiekė sukilėlių. Tad jie ginklavosi kuo kas turėjo: kardais, šautuvais, pistoletais, dalgiais. Rusai, matydami besipiečiantį sukilimą, pritraukė kariuomenės. Jų įgulos Lietuvoje sudarė apie 90,000 vyrų. Kiek buvo sukilėlių, sunku pasakyti. Rusų istorikai tvirtina, kad buvo apie 77,000.

Tada atsiuntė ir garsųjį generolą koriką Muravjovą sukilimo malšinti. Jis griebėsi kuo griežčiausių priemonių: be pasigalėjimo korė, šaudė, trėmė į Sibirą. Vilniuje ir Kaune kartais kasdien turėjo darbo.

Apie 10,000 istrėmė į Sibirą.

Taip 1864 m. generolui Muravjovui pasisekė nunalšinti sukilimą.

Šį sukilimą nuodugnau yra studijavęs Kostas Jurgėla, dabartinis lietuviškojo "A-

merikos Balso" direktorius. Plačiai jis rašė 1946 m. "Amerikioje". Surinktoje medžiagoje randame vieną įdomią vietą, kaip bevardis lenkas, laisvės kovotojas, ano meto fronto korespondentas, įstojo į kun. Mackevičiaus dalinį.

Kun. Mackevičius buvo vienas iš sukilimo vadų, sugebėjęs sutelkti nemažas mases, v e d e s j a s i m ū š i. Prie Kauno jis buvo rusų sugautas ir 1863 m. gruodžio 26 d. pakartas.

Anas lenkas bevardis atėjo į Lietuvą, nes Lenkijoje sukilimo komiteto ir kovotojų eilėse nebuvo tvarkos. Dalis jų bėgo į Austriją ar Vokietiją. Tad sukilėlis stengėsi įstoti į tikrai kovojantį dalinį. Jis nugalėjo visas kliūtis ir atvyko į Žemaitiją. Jo aprašymas pirmą kartą buvo paskelbtas Paryžiaus laikraštyje "Niepodleglos" (Nepriklausomybė) 1863 m. rugpjūčio 23 d. laidoje.

Is aprašymo matome, kokia patriotinė nuotaika buvo apėmusi laisvės kovotojus.

Pas apygardos sukilėlių vadą

"... Po daugelio įkurių pasiteiravimų, tikrinių ir tardymų galų gale mane nuvedė pas žmogų, kuris turėjo man palengvinti įstoti į dalinį. Prisi pažinsiu, šis nepasitikėjimas mane šiek tiek pykino. Betgi per kelias savo stebėjimo dienas Kėdainiuose aš mačiau, kas ten dėjosi, kaip rusai kankino ir spaudė vargšus žmones, ir aš sau galvojau: ha! ką gi galima daryti — aš į žengiau į raistą, dabar turiu išbristi. Verta nupasakoti apie mano susitikimą su šiuo žmogumi (atrodo, tai buvo apygardos viršininkas — aš tikrai nežinau, kas jis per vienas).

Isivaizduokite sau mažytę trobelę iš rąstų viename apylinkės kaime su dviem mažyčiais langeliais į sodelį. Kryžius su Atpirkėjo figūra kabo ant juodo pamušalo. Po juo — medinis stalas su keliomis kny-

gomis ir antru kryžium, greta lajinės žvakės ir pora kėdžių. Tai visi baldai.

Kai aš pabeldžiau į langą ir įėjau, kaip man buvo nurodyta, mano šeimininkas uždarė duris, nurodė kėdę ir ilgai mane stebėjo savo perveriančių žvilgsniu. Tai buvo liesas vyras, žemo ūgio, su džiovininko rausvumu skruostuose. Jo judrus veidas vaizdavo šiltą jausmą, drąsų ir perveriantį žvilgsnį, aukštą kaktą, labai raukšlėtą, nepaisant jo išvaizdos kaip žmogaus, vargiai senesnio kaip 30 metų.

Po valandėlės jis prabilo:

— Kas tu esi?

SUKILĖLIAI kalėjime laukia transporto į Sibirą.

KAIP ATRODO ATKASTA LEGENDARINĖ TROJA

Mažosios Azijos šiaurės vakarų kampe, apie 4 km nuo Dardanellų, yra kalva, kurią turkai vadina "Hissarlik". Kaip kokia tvirtovė ji žiūri į Dardanellus, lyg saugodama juos, kad priešų laivai nepraplauktų. Šitoje kalvoje yra devynių miestų ir kaimų griuvėsiai.

Devynios epochos

Patys giliausi griuvėsiai yra likučiai pastatų, kurie stovėjo maždaug prieš 4500 m., o gal prieš 5000 ar 6000. Antrasis sluogsnis siekia 4000 metų, trečias, ketvirtas ir penktas — maždaug 3500. Šeštasis sluogsnis liudija 1500-1000 m. kultūrą prieš Kristų. Viršum šitų sluogsnų dar kyla septintos, aštuntos ir devintos epochos griuvėsiai. Įdomiausias iš jų yra šeštasis sluogsnis — tai didvyriško miesto kapai, miesto, kuriame matyti staigus sunaikinimo pėdsakai, miesto, kurį kartą kartos apdainavo. Ten, po Hissarliko kalva, guli palaidota Troja.

Paskutinis — devintasis — sluogsnis priklauso Romos laikams, maždaug tiems metams, kada gyveno Kristus. Ji buvo žinoma romėnams. Išauklėto romėno geras tonas reikalavo bent vieną kartą aplankyti Troją.

Pasakiau savo pavarde. Jis nusišypsojo ir pridėjo:

— Kas man tavo pavarde. Aš klausiu, kas tu esi?

Aš atsakiau slaptažodžiu, man seniau praneštu, ir atlikau pilną išpažintį iš visų savo pergyvenimų, pradedant nuo Kompanijos užpuolimo sausio mėnesį.

— Praeitis švari, Betgi kodėl čia atėjai? Ar tu supranti, kės čia tamstos laukia ateity? Tu būsi alkanas kasdien. Vaikščiosi dažniau basas negu apsiauęs. Jei būsi sužeistas — Maskva tave sučiups. Jei apsilieisi pareigose — vadas tave nušaus!

— Visa tai žinau ir esu pasirengęs bet kam.

— Ar turi šeimą? Parašyk jiems, kad jie tave apvertkų, — niekas mūsų eilių neapleidžia atostogoms, nebent tikrai į kapus. Tamsta niekad daugiau jų

nematysi! Pasakyk man, bro-lau, ar susitaikinau su Dievu ir žmonėmis, nes aš nenoriu tavęs suvedžioti — tamsta eini sutikti mirties.

Pasakyk man be jokių nereikalingų žodžių, ar esi pasirengęs mirti bet kada dėl savo tėvynės?

Apsigalvok, dar yra laiko pasitraukti. Aš palengvinsiu tau grįžti atgal į Užnemunę — tarnyba jūsų krašte yra daug lengvesnė.

— Mano nutarimas yra neatsaukiamas. Kai sausio mėnesį mes išvykome iš Varšuvos be ginklų, be tinkamos aprangos, žinojome, kas mūsų laukia, bet nė vienas mūsų nesusvyravo.

— Tamsta susierzinęs, visai be reikalo. Galbūt, niekas kitas, kaip kad mes, nesiklausė su didesniu pasitenkinimu apie jūsų karžygiškus pasiaukojimus, apie tą kilnią tėvynės meilę, kuri darė ir tebedaro stebuklus. Ir gal niekieno širdys taip giliai neplūdo krauju, kaip kad mūsų, kai mes nugirdome, kaip tie patys bėgo su savo karabinais į Galiciją po kelių mėnesių. Baisūs, baisūs keliai, mano mielas broli! Jūsų tautoje yra milžiniško pasiaukojimo ir užsidegimo, bet trūksta ištvėmės.

Jūs pamirštate, kad Maskvos negalima palaužti per kelis mėnesius, kad ši kova yra milžiniškos grumtynės, kuriose visa mūsų dabartinė karta turės padėti savo galvas, atpirkti mūsų tėvų nuodėmes ir laimėti būtines pagrindą būsimoms kartoms.

(bus daugiau)

SUKILIMO DAINOS

1.

Jau iš jūros Garibalda
Mums gelbėti parsibaldo;
Kilsta turkai, angličionai,
Sarginčykai ir rymionai.
O jūs, broliai, nemiegokit,
Prieš maskolius stipriai stokit!

Juk maskolius nedaturės,
Mūsų žemės neištūrės...
Anie nėra unijotai,
Bet tik yra tikri kotai;
Mūsų vierą panaikino,
Ant savosios prisaikino...

(Šioje dainoje minimas Garibaldi buvo Italijos sukilėlių vadas. Su juo lietuviai sukilėliai palaikė ryšius, kvietė jį į Lietuvą ir tikėjo, kad jis ateis ir padės sukilėliams).

2.

Vilniuj buvo žalios bromos,
Ten žirgus balnojo;
Pabalnojo ir išjojo,
Ant kalno sustojo.

Stovėdami, stovėdami
Armotas riktavo,
Išriktavo, išmieravo
Sidabro kulkele.

Kai paleido armotėlę,
Užlytėlės kilo;
Kris maskoliai, kaip lapeliai,
Lietuvos kaip mūrai...

GALIMA GAUTI ŠIŲ KNYGŲ

Darbininko administracijoje

RELIGIJA IR FILOSOFIJA	
Naujasis Testamentas	2.00
Dangaus raktas, maldynas, neįrištas, 156 p.	1.50
St. Yla, Sveika Marija, maldynas, 369 p.	2.50
Nello Vian, Šv. Antanas Paduvietis, 145 p.	\$1.00
G. da Fonseca, Marija kalba pašauliui, 264 p.	2.00
A. Maceina, Jobo drama, 286 p.	2.00
P. Juras, Pranašystės apie pasaulio pabaigą, 111 p.	1.00
Dr. J. Prunskis, Prie vilties kryžiaus, 139 p.	1.50
St. Yla, Vardan Dievo, Mažųjų maldos	1.25
O. S. Marden, Džiaukis gyvenimu, 72 p.	0.70
St. Šalkauskis, Skautai ir pasaulėžiūra, 28 p.	\$1.00
Dr. J. Gėrnus, Laisvė ir būtis, 151 p.	2.00
Taip jis kalbėjo, Don Bosco mintys, 132 p.	0.50

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA	
J. Zilevičius, Česlovas Sasnauskas, išleido kun. L. E. Joffe Voisekauskas, 127 p.	2.00
M. Biržiška, Lietuvių tautos keliu, II t., 255 p.	3.00
V. Biržiška, Vyskupo M. Valančiaus biografijos broožai, 100 p.	1.00
Lietuvos archyvas, Bolševizmo metai, 436 p.	3.00
V. Augustinas, Lietuvos vaizdų albumas	5.00

BELETRISTIKA	
J. Grišmanauskas, Tolimieji kvadratai (Dabartinis Lietuvos vaizdas pabėgusių žvejų pasakojimu 200 psl.	2.00
D. Pilla, Siela už sielą, 304 p.	2.00
V. Pietaris, Raštai, III t., 267 p.	2.00
Jieva Simonaitytė, Aukštųjų Šimonių likimas, 437 p.	3.50
Fr. Mauriac, Gyvačių lizdas, 282 p.	2.60
A. Vaičiulaitis, Kur bakažė samanota, 286 p.	2.00
J. Grušas, Pabučiavimas, Novelės, 155 p.	1.50
Šatrijos Ragana, Senajame dvare, 176 p.	2.00
E. Williams, Medinis arklis, 192 p.	2.00
S. Vagulov, Raudonasis siaubas, 103 p.	1.25

POEZIJA	
J. Baltrušaitis, Poezija, 270 p.	1.00
F. Kirša, Šventieji akmenys, 112 p.	1.50
A. Mickevičius, Konradas Valerodas, 96 p.	1.50
A. Tyruolis, Kelionė, 126 p.	1.25
400 metų pirmajai Nemuno poemai.	1.00
Jonas Aistis, Sesuo Butis, 45 p.	1.00

VAIKŲ LITERATŪRA	
Vysk. M. Valančius, Vaidų knygelė, 155 p.	1.50
Vytė Nemunėlis, Po tėvynės dangum	2.00
V. Pietaris, Lapės pasaka, 96 p.	1.10
Haufo pasakos, 93 p.	1.25
Lazdynų Pelėda, Motulė paviliojo, 32 p.	0.60
N. Butkienė, Velykų pasakos, 32 p.	1.00
S. Zbarskis, Doleris iš Pittsburgho, 57 p.	0.80
K. Binkis, Baltasis vilkas, 36 p.	1.00
K. Čukovskis, Daktaras Aiskauda ir jo žvėrys, 93 p.	1.00

MUZIKA	
J. Kačinskas, Missa In Honorem Immaculati Cordis B.M.V.	1.50
Č. Sasnauskas, Lietuviška muzika	3.50
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai)	1.00

"DARBININKAS",
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

D. V.

Atominės lenktynės tarp JAV ir SSSR

(Atkelta iš 3 psl.)

jau galėjo pasiekti Beringo sąsiaurį, kur lėktuvai jas pagavo. Vadinas, rusai Sibire yra ką nors darę su atominiais sprogmenimis.

Kodėl Malenkovas atidengė paslaptį?

Seismografų ir Geigerio aparatų daviniai buvo suvesti į krūvą, mokslininkų ištirti ir padaryta išvada: Rusija yra Sibire susprogdinusi hidrogeninę bombą. Tai buvo pranešta Amerikoje tiems, kuriuos tokios paslaptys prieina su užrašu: Skaityti saugioje vietoje, be kito asmens ir prisilimti visą atsakomybę už paslaptį." Bet jeigu tą žino du ar trys, o JAV jos pranešamos didesniame asmenų skaičiui negu kelis kartus po 3, tai sužino ir priešas.

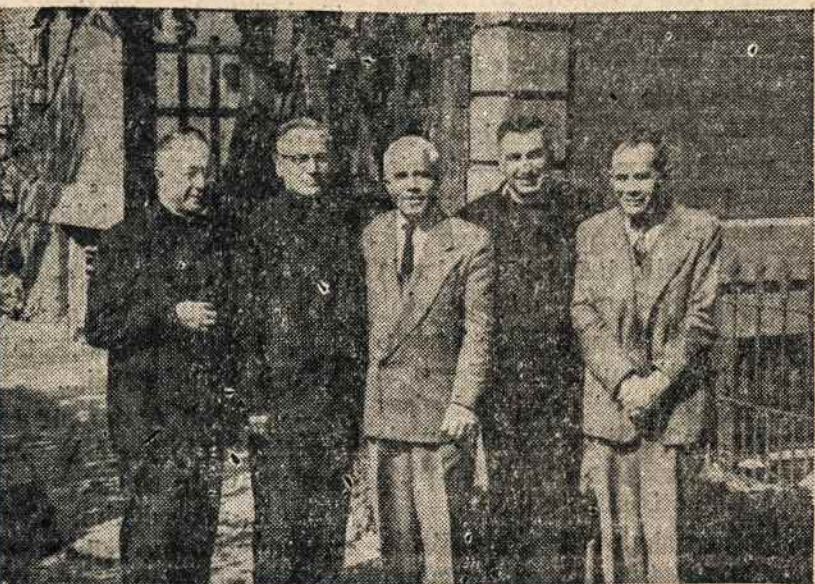
Malenkovas sužinojo, kad Amerikos visuomenei yra rengiamas nepaprastas pranešimas. Stalino įpėdinis užbėgo už akių ir Rusijos paslaptį pats atidengė, dar pasigirdamas. Išėjo truputį kitaip negu su Stalinu, kurį Trumanas aplenkė ir pasakė tai, ko bolševikai dar nenorėjo, kad kas žinotų. Tai buvo pirmas pranešimas apie rusų A bombą. Apie hidrogeninę bombą Malenkovas buvo priverstas paskubėti pats, nes

kortas jau buvo klojamas ant stalo.

Du skorpionai viename butelyje

Atominės lenktynės kažin kas pavadinio dviejų skorpionų kova viename butelyje. Tie du vabalai dar tik taikosi vienas kitą tvirti už uodegos. Kai susikibs, nei vienas neišeis į gerą. Vienas kris, o antaras gali būti smarkiai sužalotas.

M. S.

Amerikos lietuvių katalikų istorijai parašyti — sutelkti bendradarbius ir medžiagą — sudaryta komisija, kuri posėdžiavo Brooklyne, Darbininko redakcijos patalpose. Iš k. į dešinę: prof. J. B. Končius, prel. Pr. M. Juras, Dr. A. Kučas, komisijos pirmininkas, T. V. Gidžiūnas, sekretorius, ir S. Sužiedėlis.

PRIEŠ SAVE

NELE MAZALAITĖ

KAI NEW YORKE BALFO VAJAUS METU ATEINA AUKŲ RINKĖJAS

Pereitais metais skaitėme laikraščiuose, kad Italijoje, Pescia miestelyje, burmistras nutarė pastatyti paminklą iš tos vietos kilusiam "herojui." Jis yra tikrai medžio pliauskė, ir dar rašytojo prasi- manyta. Tai žinomas Pino- kis. Iš tikro, Pinokis — medi- nukas — buvo vertas pamink- lo. Tačiau valdžia nedavė tam pinigų, nei jokios organizaci- jos. Smarkusis burmistras ne- pasidavė. Jis šaukėsi ten, kur buvo išklaustas: pačios Ita- lijos ir viso pasaulio vaikų. Jie, laimingi, kad Pinokis "gy- vena", atnešė savo centus, sa- vo širdies auką.

Kaip tikrai dabar galvoju a- pie tą įvykį, dabar, kada kar- tą metuose, spalyje, rudens derliaus rinkimo mėnesyje, Balfas, kaip Biblijos moteris Rutha, išeina į dirvas lasyti li- kusius vėpū. Ir savo talkai jis išsiunčia šauklius, kurie mums primena vieną nuostatų daly- ką: mes esame kviečiami ne krauti paminklų akmenis, ne medinukus pagerbti, o padėti tikriems, gyviems žmonėms, lietuviams.

Prievartos nėra

Rodos, tereikyti tikrai džiaugtis, kas esi atsimintinas ir prašomas. Juk taip dažnai mūsų tuštybė mėgsta būti pa- glostyta ir išgarsinta, ir nie- kuomet neatsisakome būti mi- nimi ir iškelti aukščiau kitų. Tačiau šį mėnesį nevienas pa- geidauja likti pamirštas, kad nepasidarytų taip, jog gaila duoti ir gėda atsilikti. Tačiau svarbiausia, kad tais šaukimais mes nebūtume pastatyti prieš savo teismą.

Iš tikrųjų, ko gi reikia krim- stis? Niekas negali ateiti ir atimti. Kas pajęgtų rasti tokių žodžių, kurie sukrestų ir pa- veikty, jeigu nenori girdėti. Nėra prievartos šioje šalyje. Esi apsaugotas nuo elgetų gat- vėje, gali ramiai prasiplenk- ti aukų rinkėjus, nepasirašyti aukų lape — viską gali. Jeigu taip nebūtum bėjęs pats prieš save. Kiekvienas kai ką pradeda atsiminti:

— Aš buvau ten, kur dabar y- ra tie, kurie laukia paramos.

Aš buvau — jie tebėra. Aš ē- miamu gramais svarstomą mai- tą, primetamą politinės labda- rybės. Tai vertė mane rausti. Tai žeidė mano žmogišką išdi- dumą. Jie tą patį tebejunta. Aš nepajėgiau turėti skaidresnių minčių, didelių sumanymų, nes mano didysis galvojimasis buvo valgis ir apdaras. Ir su jais tas pats. Aš krintausi nerimu ir viltingi: kur, kaip, kada išveš, kada pasitrauksiu iš pavojin- gu, artimų priešui vietų. Aš dejavau: argi nebėra Dievo gailestingumo, kad esu apleis- tas, ar žmonių teisingumas y- ra dingęs, kad nepadaeda išsi- gelbėti. Mane išgelbėjo. Ta- čiau tiems, kurie liko už ma- rių, liko ta pati padėtis. Kodėl man išėjo į gerą, ne jiems? Ar buvau vertesnis? Sveikas bu- vau, jaunesnis buvau, mano šeima netraukė manęs kaip ak- mo į dugną. Tai buvo gera sekmė, atsitiktinumas, kad aš, ne jie.

Štai, ne metai, nebe dveji— daugiau, kaip laikau dolerius tarp savo pirštų, pasirašau čekį iš savo santaupų, važinėju savo automobilium, keičiu jį laikas nuo laiko gražesniu, naujesniu. Kodėl man atrodo, kad man išvažiavus ten nebe- liko vargo? Kodėl aš nebeuž- matau likusių, per marias ir geras dienas, nebeužmatau? — Taip, mes atsimeiname!

Laukia paramos

Jeigu kas paklaustų...

O, galima juk būtų su tais atsiminimais, tais sulygini- mais nesiskaityti, jeigu tie šaukliai trimitai neaidėtų. Ne kur nors mieste, o viduje, sa- vėje. Esi statomas pats prieš save, kaip prieš veidrodį. Žinai, jog gali būti paklausta, gal būt, tada, kai jau būsimė pri- ėję Didžiuosius Vartus, ir ma- tysime, kad mūsų nuopelnai yra tušti ir pakibę ore, kaip niekas. O gal dar anksčiau, ant slenkščio į Lietuvą, kai žvelgsiu su liūdesiu į savo že- mę ir matysiu, kokia ji prare- tėjusi, ir kažikas paklaus:— Kodėl leidote, mano vaikai, kad pakelėse kristų tiek daug jūsų brolių? Kodėl nepalaikėte jų, kol jiems tik paramos už- teko, kodėl nepridengėte juos apdaru ir savo širdies šilima? Jeigu bus mūsų taip paklaus- ta?

Ar galima atsipirkti nuo motinos?

Gal nebus? Gal aš niekur daugiau iš čia nevažiuosiu? Gal mano sąskaitos baigtos jau su viskuo? Moku mokesčius šiam kraštui ir jis yra ma- nc.

Veltui mes tai sakytume: mūsų sąskaitos niekuomet ne- bus baigtos, nes pats sau žinai, kas esi. Esi tikrai savo tikros- sios tėvynės sukurtas tvari- nys, laikinai paskolintas kitur. Esi apdovanotas turtu, kurio negalima sumokėti, kaip atsi- pirkti nuo motinos. Gali tikrai mokėti dėkingumu, iki gyven- si. Tau yra laisvai leista pasi- rodyti, kas esi, ir tau yra duo- tas geriausias būdas, žmogiš- kas ir didvyriškas: padėti savo broliui.

Viena paguoda, bet...

Bet turi vieną paguodą sa- ve apraminti. Žinai, kad nie- kas neatskleis ir neišduos, ką galvoji. Niekas. Visiškai esi saugus. Ir dar gali apsikloti, kaip šarvais, gudriu sprendi- mu, pasiteisinimais: amžinos aukos, amžini raginimai. Ką gali padėti keli mano centai, kur reikia pagrindinio pasau- lio pertvarkymo? Kodėl pasau- lis skandina save pertekly? Kodėl neišleidžia teisingų įsta-

tymų, kad paskutiniai trenti- niai būtų išleisti? Visi jie už- sidirbtų patys, ir visiems lai- kams būtų ramu. Ar aš galiu sielotis visada už visus?

Ar norėtum būti vieną dieną mažiau sotus, kad kitas būtų per metus sotnesnis?

Tikrai, galima rasti visokių pasiteisinimų. Bet ar negeriau paklausti savo širdies ir at- lenkti savo delną? Viena mano diena, viena — mūsų visu, drauge sudėjus — ir mūsų bro- liai bus sotūs.

Kas žino, gal kaip tikrai mano auka bus tas stebuklin- gas lašas, kuris išgelbės kitą nuo ligos, nuovargio, nuo dva- sinio palūžimo?

Bet nereikia nė tų sentimen- talių galvojimų. Juk papras- čiausia yra skaudu, jeigu ken- čia žmogus ir tu gali padėti jam, bet nenori. Čia ne tikrai žmogus, čia yra lietuvis. Te- gu mūsų širdis atlenkia kie- tai sugniaužtą delną. Leiskime kalbėti mūsų širdžiai. Paklau- sykime jos.

PORTLAND, Oregone, paštininkai aprūpinami lengvais vežimėliais.

RŪPINAMASI ĮKURDINTI SESELES MOKYTOJAS

Rapolas ir Leona Palinskai

spalio 10 minėjo savo vedy- binio gyvenimo aukštinį jubi- liejų. Klebonas kun. F. E. Norbutas atlaikė šv. mišias ju- biliarų intencija ir suteikė specialų palaiminimą. Jų na- buose buvo suruoštos vaišės, kuriose dalyvavo giminės ir artimieji. Palinskai yra kilę iš Vilniaus krašto, bet vedė Nor- woode, išaugino sūnų ir 3 duk- teris: Jie visą laiką rėmė nuo- širdžiai liet. parapiją ir yra daugelio organizacijų nariai.

Šv. Vardo Draugijos susirinkimas

įvyko spalio 11. Kun. P. Ša-

kalys, draugijos dvasios vadas, savo kalboje ragino narius pa- sistengti surasti naujų narių ir juos prirašyti draugijon, nes spalį paskirtas naujų narių vajuos mėnesiu. Nūtarė ruoš- ti kortų vakarą. Draugijos naująją valdybą sudaro: dva- sios vadas kun. P. Šakalys, pirm. F. Kašeta, vicepirm. P. Knežys, rašt. V. Knežys, išd. V. Grinėvičius, tvarkdarys A. Kulbokas, programų komisijos pirm. J. Smelstorius; kiti val- dybos nariai — J. Pazniokas, P. Rakauskas ir F. Kulbokas. Be to, į Federacijos 10 skyrių atstovais paskirti A. Tumas ir F. Nevius.

Reikia paminėti, kad visi valdybos nariai jau yra iš jau- nosios kartos. Draugija turi 120 narių ir Norwode šv. Var- do D-jos apskrities pirmininku yra B. K. Kudirka. Norwode apskrįčiai priklauso 15 apylin- kės miestelių.

Kristaus Karaliaus šventė

iškilmingai bus minima spa- lio 25, sekmadienį. Bažnyčioje

bus ta intencija šv. mišios, o salėje 3,30 p.p. Federacijos 10 skyrius rengia minėjimą su programa ir kalbomis. Kalbės žymūs kalbėtojai. Šią šventę iškilmingai minėti ragino Fe- deracijos Centro Valdyba, tad visi lietuviai gausiai dalyvau- kime.

Reikalingos seselės mokytojos

Mūsų abu kunigai deda visas pastangas, kad tik greičiau bū- tų įsigytas namas, kuriame galėtų pastoviai apsigyventi seserys ir mokyti mūsų para- pijos vaikučius tikybės bei lie- tuvių kalbos. Dabar seserys va- žinėja iš Bostono ir taip su- gaista daug brangaus laiko.

Lankančių pamokas vaiku- čių yra 150, iš kurių 40 ruošia- mi pirmajai komunikacijai. Šešta- dieniais vyksta lietuvių kal- bos pamokos. Visi tėvai, kurie norėtų, o lietuviai turėtų norėti, kad jų vaikai pramoktų lie- tuvių kalbos, yra prašomi siųs- ti vaikus į mokyklą. Zvalgas

Kun. V. Valkavičiaus primicijos Hudstone

Kun. Vincas Valkavičius bu- vo įšventintas kunigu rugsėjo 29, o primicijas atlaikė spalio 4 vietinėje arių bažnyčioje. Iškilnių metų dalyvavo daug kunigų, kurių tarpe matėsi ir kun. J. Vaitiekūnas, liet. par- klebonas Providence, R. I. Rei- kia paminėti, kad jaunasis kunigas yra pirmasis iš Hud- sono lietuvių ir per 15 metų joks kitas nebuvo iš šios vie- tos įšventintas kunigu. Jo tėvai kilę iš Trakų apskrities. Kun. Vincas paskirtas arių parapi- jon Lynn, Mass. spalio 15 išvy- ko užimti savo vietos.

Lietuviai organizacijose

Nors Hudstone lietuvių tėra tik 4% gyventojų, tačiau ak- tyviai reiškiasi organizacijose, Kolumbo Vyčių ir šv. Vardo draugijos valdybon įeina lie- tuvių. Miesto valdyboje ir po- licijoje tarnauja keli lietuviai. Už juos mieliai balsuoja kita- taučiai. Miško sūnus

IESKAU Zosės Žilinskaitės, anksčiau gyvenusios Hudstone. Atsiliepti arba pranešti: M. Pauplis, 6 Wood St., Hudson, Mass.

PRAŠYMAS. Jei kas iš Dar- bininko skaitytojų turėtų kny- gą — Vakarų fronte nieko naujo — ir galėtų man pasko- linti pasiskaityti, būčiau labai dėkingas. Esu ligonis ir pa- lengvintų mano ligas dienas. Siųsti: M. Pauplis, 6 Wood St., Hudson, Mass.

Idomiausia knyga spalio mėnesiui yra apie Marijos apsireiškimus Fatimoje 1917 m.

MARIJA KALBA PASAULIUI
ŠI KNYGA IŠVERSTA NET I 7 KALBAS,
264 psl., 18 paveikslų, kaina 2 dol.
Užsakymus siųsti:
DARBININKAS arba **FATIMOS KNYGA**
680 Bushwick Ave. 122 Canton St.
Brooklyn 21, N. Y. Stoughton, Mass.

IŠ VISUR

• Vysk. V. Padolskis Balfos vajuos proga kalbės per Gin- kaus radiją spalio 27 d.

• Ateitininkų medikų kor- poracija "Gaja", sekmadienį, spalio 18 d., paminėjo savo 25 metų sukaktį. Ta proga Chi- cagoje buvo iškilmingos pa- maldos, bendri korporantų pusryčiai ir susirinkimas, kur D. D. Jasaitis skaitė paskaitą — "Gajos" ateities uždaviniai; prof. dr. J. Meškauskas, vienas iš korporacijos steigėjų, kal- bėjo apie "Gajos" istoriją.

• Vyresniosios giedrinių Chicagoje pradėjo savo veiki- mo naujus metus. Į naują val- dybą pirmininke išrinkta Ali- cija Rūgytė.

• Naujai bažnyčiai Mar- quette Parke, Chicagoje, spa- lio 18 d. prakasti pamatai. Bažnyčia skiriama Šiluvos šv. P. Marijos garbei.

• Lietuvių Teatras Chicagoj spalio 25 d. pradeda savo se- zoną, vaidina Putino "Valdovo sūnų." Veikalą režisuoja Anta- nas Rūkas, dekoracijos dail. K. Zoromskio.

• Toronte pradeda veikti aukštesnieji liuanistiniai kur- sai. Kursų direktoriumi sutiko mokyti. Kazys Gečas, pavaduo- toju mokyti. Izabelė Matusevi- čūtė.

• Melbourne kiekvieną sek- madienį po lietuviškų pamaldų bibliotekos salėje išdėstomos naujausios lietuviškos knygos ir kita spauda. Lietuviška spauda dominasi.

• Dovana Panevėžio mies- tui. Šiomis dienomis. Lietuvių Enciklopedijos leidykla gavo laišką iš Kazimiero Vičo, gy- venančio Chicagoje, Ill. Jis užsakė enciklopediją savo gim- tajam miestui. Savo laiške K. Vičas rašo: "Jeigu nepervė- liu, aš norėčiau įstoti į tų pir- mujų vyrų (kurie L. E. jau užsisakė) eilę ir sumokėti iš karto už visus toms. Man L. E. nebus reikalinga (esu 66 metų), norėčiau ją paskirti Pa- nevėžio ar miestui ar mokyto- jų seminarijai, kuriems ji būtų labiau reikalinga. Gal aš toliau galėsiu užrašyti ir kitiems miestams, kaip Klaipėdai, Vil- niui ar Kaučiui." K. Vičas yra kilęs nuo Panevėžio, Ameri- koje gyvena 50 metų.

• Los Angeles mieste spa- lio 10 ir 11 d. įvyko tautų pa- sirodymai. Buvo parodyta tautinė muzika, dainos, šo- kiai, valgiai, įvairiausi rank- darbiai bei pramonės gaminiai. Dalyvavo apie 20 tautų, jų tar- pe ir lietuviai.

Lietuvių paroda buvo labai turtinga ir kruopščiai paruoš- ta. Reikia pripažinti, kad buvo bene pati turtingiausia iš visų tautų. Gaila, kad jos patalpos buvo per ankštos. Joje buvo išstatyti tautiniai dirbiniai, audiniai, mezziniai, drožiniai ir šiek tiek spaudos. Tautiniai šokiai taip pat susilaukė didė- lio dėmesio.

• Mokslo mėgėjų klubas veikia Chicagoj. Paskutiniame jo posėdyje skaitė referatą kun. V. Bagdanavičius MIC a- pie dorinius lietuvių tautos pa- grindus. Šiems metams yra numatyti dar du pranešimai lietuvių tautos dvasinei situa- cijai tirti.

PAMINĖJO ARKIVYSKUPO J. SKVIRECKO SUKAKTĮ

Melbourne spalio 3 d. buvo iškilmingai paminėta J. E. Kauno arkivyskupo J. Skvirec- ko 80 metų sukaktis. Akademi- ja įvyko karmelitų salėje. Kun. P. Vaveris pasakė įžanginį žo- dį, Bronius Zumeris skaitė pa- skaitą apie sukaktuvinininką.

Koncertinėje dalyje "Ave Maria" ir "Giesmė nakčiai" iš- pildė D. Nasvytytės Melbourne įkurtos išraiškos šokių mokyk- los mokinės. Reikia paminėti, kad šios rūšies mokykla yra vienintelė visoje Australijoje ir turi australų tarpe pasisekimą bei paramą. Lietuviškais mo- tyvais solo padainavo D. Vildov- vas: "Pavasario dienele", "Vai pūt, pūtė" ir ariją iš S. Ba- ceangro. Mažųjų pasirodyme Bakaičiai (vienas 10 m., kitas

8 m.) pianinu ir smuiku pa- grojo. Tautinių šokių grupę pa- šoko Blezdingėlė ir Kepurinė, vadovaujami A. Karpavičiaus. Smuiko solo išpildė jaunas mu- zikas A. Badauskas.

Minėjimas praėjo pakiliojo nuotaikoje ir sutraukė nema- ža publikos.

— Rugsėjo 26 d. Melbourne moksleiviai ateitininkai suren- gė šokius su progograma. Buvo

gražiai suvaidintas (ir gerai surežisuotas) Senbernio teis- mas.

— Melbourne įsisteigė licen- sijuota agentūra Gylys - Vai- tiekūnas Real Estate and Bu- sines Agents.

— Tautos šventės proga Melbourne per lietuviškas pa- maldas Vokietijoje, pasiliku- siems šelpti buvo suaukota 32 australiški svarai. Svd.

PRADĖJO TREČIUS MOKSLO METUS

STOUGHTON, Mass. — Lietuvišką šeštadienio mokykl- ą šiais metais kiek pavėluotai pradėjom, nes audra buvo įsi- sukusi į French St. Ir didelėse kolonijose yra vargo įkurti ir išlaikyti lietuviškas židinių — lietuvišką mokyklą. Ką jau bekalbėti apie mus.

Mokyti sutiko (pasiauko- jant) J. N. seselės iš Brocktono: sesuo Gabrielė, kuri ir praeitais metais darbavosi, ir sesuo Andreja. Jeigu jos bus tokios, ką jų vardai reiškia, — Gabrielė, Dievo karžygis, ir Andreja, vyriška, narsi, — tai reikia tikėtis, kad ištesėsime metus.

Pirmą dieną atvyko šie mo- kiniai: Cynthia Gill, Charles Gill, Frank Gill, Donald Ba- nevicz, Rosalie Banevics, Ro-

salie Vincent, Juditha Vincent, John Kancevicz, Rosalie Tu- rell, Billy Kurtyka, Allen Kur- tyka, Rita Milkovaitis, Carol Owerka, Betty Savickas, Mary Revnoff, Edvardas Paskevi- čius, Anthony Pietruskevics. Dar laukiami: Antanas Jukne- vičius, Lillian Kučinskas, Ge- orge Stanwood, Judita Wells, Anthony Raila, M. Reilly ir k.

Parvežti seseles sutiko: John Owerka, Paulyna Savicki, Ka- rolis Milkovaitis, Antanas Ba- nevicius. Parvežti ir nuvežti reikia po 7 mylias.

Mokyklos komitetas įeina: Joan Owerka, Helen Lignaitis, Palyna Savicki, K. M. Vembrė, Mary Revnoff.

Dieve laimink ir apsaugok nuo audrų tą lietuvišką gėly- ną. M.

KUN. ST. VLOS
puikiai IMMACULATA spaudos
išleistas mažasis maldynas
Sveika Marija
Kietais viršeliais, 371 psl.,
Kaina \$2.50
Gaunamas:
"DARBININKO" ADMIN.
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

ST. LOUIS, Mo., policija svarsto, kur galėjo dingti 300.000 dolerių, kurių nerado pas Greenleaso su-
naus žudikus.

Chicagos svečiai Clevelande

Spalio 25 d., 7 val. WHK radijo stoties salėje (500 Euclid Ave.) įvyksta muz. B. Jonušo vadovaujamo Chicagos vyrų choro koncertas. Koncerte taip pat dainuos tenoras St. Baranauskas, muz. A. Kučiūno pianinu palydimas. Programoje lietuvių liaudies ir žygio dainos, operų ištraukos ir arijos. Jau patys vieni programos dalyvių vardai sako, kad koncertas turės būti geras ir įdomus. Bet jo pasisekimas priklauso ir nuo mūsų atsilankymo. Visas atsilankyti maloniai kviečia Ateities klubas, kurio ir kitais parengimais niekadoms nebuvo pagrindo nusiskusti. Kas nori tikro dvasios džiaugsmo ir patitenkinimo — tas ir šį kartą ateina į Ateities klubo rengiamą augšto meninio lygio koncertą.

kuriems pavedama patikrinti lietuvių kartoteką, sekti lietuvių judėjimą (atsikėlimus ir išsikėlimus), išrinkti tautinio solidarumo įnašus ir kt. Įnašams išrinkti pradėtas vajas: seniūnai stengsis aplankyti kiekvieną lietuvių, į atskirai ir toli gyvenančius lietuvius bus kreipiamasi tam tikrais atsišaukimais per pašta. Gyvo dėmesio sukėlė sumanymas įsigyti apylinkėi vasarinę sodybą ir pastangos pagerinti lietuvių namus. Šiam reikalui svarstyti Ekonominė Taryba turės sukviesti specialų susirinkimą. Apylinkės valdybai pavesta sudaryti komisiją rūpintis vargo mokyklų Vokietijoje rėmimu.

Philadelphia, Pa.

Renka žinias prieš komunistus
Ryšium su Kersteno rezoliucija philadelphijiečiai duoda savo liudijimus bolševikų žiaurumo sužymėti. Vyriausiu įgaliotiniu yra teis. P. Stiklorius, o jam talkininkauja kiti. Visi turėtų paduoti reikalingas žinias.

Platina "Darbininką".

"Darbininko" administratorius T. Ambrozijus šiomis dienomis platina šį laikraštį, lanko namus; norintieji gali jį užsisakyti ir šv. Kazimiero parapijos klebonijoje ir kitose klebonijose.

Pagerbė solistė.

"Ateities" klubas savo išklamingame susirinkime pagerbė Lietuvos Operos solistę Juzę Augaitytę, jos 20 metų dainos ir meno suakties proga. Jaukioj nuotaikoj ir gražioj programoj jubiliantė buvo nuosirdžiai pasveikinta. Pagerbimas įvyko spalio 18 d.

Kristaus Karaliaus šventė

Šios šventės proga katalikškos draugijos bendrai dalyvauja pamaldose ir priima komunią.

Šeštadienio mokykla.

Po vasaros atostogų šeštadienio mokykla vėl pradėjo darbą šv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose. Ją lanko mokiniai iš viso miesto ir apylinkės. Tuo tarpu daroma žygių, kad ir pamokų metu būtų galima daugiau lietuviškai mokyti.

Lietuviški vakarai

Pernai sėkmingai veikė Lietuviški Vakarai, spalio 23 d., 7 mokykloj vėl pradėdami. Visi jaunuoliai kviečiami uoliai tuose Vakaruose dalyvauti. Vieni

I susirinkimo prezidiumą buvo išrinkti dr. Alg. Nasvytis, J. Kuzas ir Z. Jankus.

Kersteno rezoliucijai žinių rinkimo reikalą LB apylinkės susirinkime nušvietė Alto vykdomojo komiteto įgaliotinis Clevelande J. Liudžius. Šios žinios reikalingos iš visų sričių, jei tik jos liudys bolševikų smurto ir teroro žygdarbius pavergtoje Lietuvoje.

LB izdo padėtį susirinkime pranešė izdo sekr. J. Nasvytis: pajamų iki spalio 18 d. turėta \$1729.30 — iš Lietuvių dienos gauta 1110.00, iš Tremt. Draugijos perimta 170.19, solidarumo įnašų surinkta 269.00 ir kt.; per tą patį laiką išlaidų padaryta \$1615.32 — pagal išrašus knygoje — 299.93, Čiurlionio muzikos plokštelėms gaminti \$627.02, Lietuvių dienai surengti \$688.37. Kasoj, yra \$113.97.

Lietuvių dienos proga LB aukojo: lituan. mokyklos tėvų komitetas vaikų ir jaunuolių žaidimų premijoms \$10.00, K. S. Karpus 4.01 ir Fl. Saukevičius \$3.00.

LB atstovais į visuotinį Amerikos lietuvių kongresą Chicagoje apylinkės susirinkimas išrinko: St. Barzduką, Alf. Mikulskį ir K. S. Karpų.

Detroito lietuvių dramos sambūrio Alkos vaidintojai spalio 17 d. lietuvių salėj pastatė Ch. Mere 3 veiksmų dramą "Nugalėtojus." Pastatymas ir režisūra akt. J. Pusdešrio.

kitus paraginkime ateiti. Vakarų programai vadovaus prof. A. Salys, prof. J. Puzinas, A. Klimas, K. Ostrauskas, P. Balčius, S. Ramanauskienė ir kun. Stasys Raila.

40 val. atlydai

Šv. Kazimiero parapijos 40 valandų atlydai, pirmą sykį naujoj bažnyčioj, gražiai praėjo spalio 18, 19 ir 20 dienomis. Užbaigti labai įspūdinga ir didinga procesija. Per atlydus giedėjo jaunimo choras.

OMAHOJE GYVENIMAS ĮVAIRUS

OMAHA, Nebr. — Spalių 11 d. vėl parsidėjo pamokos lietuvių sekmadieninėje mokykloje. Mokyklą lanko daugiau kaip 70 vaikų. Labai džiugu yra matyti tokį gražų lietuviukų būrelį lankančią mokyklą, bet būtų dar džiugiau, jeigu būrelis dvigubai padidėtų. Man atrodo, kad tėveliams reikėtų susirūpinti šiuo reikalu ir savo vaikučius siųsti į lietuvių sekmadienio mokyklą, mokyti lietuvių kalbos bei rašto. Mokykloje pamokos būna tik nuo 9 val. iki 11 val. Labai patogiu po pamokų išklausyti lietuviškų pamaldų, kurios prasideda 11:15 val. Taigi, tėveliai, siųskite savo visus mokyklinio amžiaus vikučius į lietuvių sekmadienio mokyklą!

Lietuvių sekmadienio mokyklai vadovauja Ribokienė, Narkevičienė, Adomonis ir Pabilionis.

Visi apgailestauja.

Iš Paryžiaus atvykus Viktorui Dagiliui į Omahą, mūsų scenos mėgėjų būrelis turėjo vilties, kad jų veikla padidės. Ir tiesa, p. Viktoras jų neapvytė. Jo sumanumo ir darbštumo dėka buvo suvaidinta keletas veikalų, kurie turėjo labai šiltą atgarsį mūsų tarpe. Po kurio laiko V. Dagilis išvažiavo į Čikagą. Laikraštyje "Draugas" talpinama užuojauta, Viktoro Dagilio žmonai, mirus jos mylimam vyrui, labai sukrėtė mus omahiečius. Omahos lietuviai labai apgailestauja Viktoro Dagilio tragišką mirtį ir reikiškam jo žmonelei, giminiams bei pažįstamiems gilią užuojautą.

Nepaprasta sausra

Šiais metais ruduo yra la-

dekoracijos Vyt. Ogilvio. Vaidinimo pasižiūrėti prisirinko apylinkė salė. Tai graži dviejų kaimynų miestų lietuvių dramų mėgėjų bendradarbiavimo pradžia.

Radijo klubo vakare spalio 11 d. lietuvių salėje programą atliko čikagiškės viešnios: Alicė Stephens - Steponavičienė ir jos vadovaujamas trio G. Maczys, G. Peškienė ir J. Bobinienė (dainininkės taip pat dainavo ir solo). Vyravo lietuvių kompozitorių kūriniai. Vykusiai pranešinėjo B. Auginas. Atsilankė apie 3 šimtai klausytojų, programą šiltai priėmusių. StP

bai gražus ir toks šiltas, kad nėra reikalo šildyti butų. Gražiu spalio mėnesio oru ir šiltais saulės spinduliais yra labai malonu gėrėtis, bet iš kitos pusės yra tiesiog tragiška, nes beveik du mėnesiai kaip nelyja. Ne tik žolė išdžiūvo, bet ir medžiai pradeda džiūti ir ši didelė sausra yra labai palanki gaisrams. Kreipiamas visų dėmesys į kovą su gaisru. Tai gi būkime labai atsargūs su ugnimi. Taip pat teko girdėti, kad ir ūkininkai labai skundžiasi dėl pašaro. Pašaro trūkstant gyvuliai dideliais kiekiais yra statomi į skerdyklas. Sunkvežimių eilės net trijų mylių ilgio sustojusios laukia savo eilės. Iš dalies mūsų šaliai džiaugiasi tuo. Mat jie gauna dirbti antvalandžius ir tuo būdu daugiau uždirbti ir sumažinti savo skolas už pirktus namus.

Spręgo amunicijos sunkvežimis

Paskutiniu laiku labai daug amunicijos sunkvežimių važiuoja per Omahos miestą. Vienas policininkas man pasakojo, kad vieną dieną apie 50 tokių sunkvežimių pervažiuoja per Omahą. Ši amunicija yra siunčiama į Indokiniją. Šiomis dienomis vienas amunicijos sunkvežimis netoli Boys Town, susidūręs su lengva mašina, sprogo ir katastrofoje žuvo 4 žmonės.

Miesto valdyba daro žygių uždrausti amunicijos sunkvežimiams važiuoti per miestą. Policijos viršininkas aiškina, kad jei toks sunkvežimis būtų sproges pačiame Omahos mieste, tai tūkstančiai žmonių būtų žuvę.

Smarkiai ruošiasi

Mūsų parapijos moterys labai smarkiai ruošiasi parapijos vakarienei, kuri lapkričio 15 d. Jos dabar deda pastangas išplatinti visus bilietus. Ponios S. Kroeger ir Meckienė lankosi po butus, rinkdamos maisto produktus ir pinigines aukas vakarienei išlaidoms padengti, norima, kad kuo daugiau pasiliktų pelno mokyklos statybos fondui. Taip pat renkamos aukos programai. Tai gi visi remkime, kas kuo galime.

Aukojo mokyklos statybos fondui: St. Drvol ir Jonas Piernicki po 128 dol.; Ogilvienė — 50 dol. ir R. Katalikų Susivienijimas — 10 dol.

Vietinis

TORONTO BAŽNYČIOS FUNDATORIAI

KENNEBUNK PORT, MAINE

I Toronto Prisikėlimo bažnyčios fondatorius praėjusią savaitę įsirašė:
K. Rypallis, So. Boston, Mass.
A. Auksztakalnis, Manoa, Pa.
O. Kadušienė, Brooklyn, N. Y.
P. Kavaliauskas, Chicago,

III.
A. Vaicekauskas, Minersville, Pa.
K. Baltrušaitis, Waterbury, Conn.
A. Skackas, Brooklyn, N. Y.
B. V. Paplauskai, Methuen, Mass.
Visiems dosniesiems aukotojams nuosirdžiai dėkojame.

Tėvai Pranciškonai

Pirmą kartą toks meno vakaras mūsų apylinkėje

Šv. Trejybės parapijos, Newark, N. J., šv. VARDŲ DRAUGIA ruošia

1953 m. lapkričio (Nov.) mėn. 8 dieną

LIETUVIŠKŲ VAIZDŲ - DAINOS - DEKLAMACIJOS

VAKARA

Programą išpildys

H. Kačinskas, T. Daubaraitė, J. Blekaitis, A. Mrozinskas, Vyt. Augustinas, Angelių Karalienės parapijos (Brooklyn) choras, ved. Myk. Ljuberskio ir Skautų oktetas.

Po programos ŠOKIAI, grojant puikiam orkestrui. Vakarą įvyks šv. Jurgio Dr-jos salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J.

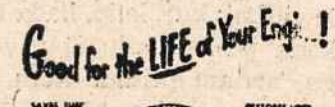
Pradžią 5 val. vak.

Įėjimo auka \$1.25.

● STOPS COSTLY OIL BURNING!
● INCREASES GAS MILEAGE!
● RAISES COMPRESSION!

Drop Motaloy into fuel tank. Motaloy's scientific metal-plating action takes place while you drive, eliminating excessive and oil methods of replacing worn pistons, rings and valves. Motaloy save are guaranteed.

MOTALOY SALES CO.
233 East Station Street
Barrington, Illinois

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

Help Wanted Male

RANKINIAMS PIRKLAMS GALASTI

prityre arba neprityre vyrui.
Aukštas atlyginimas geriams vyrams
Nuolatinis darbas, apmokamos atostogos ir šventės.

Kreiptis asmeniškai:

CENTRAL SAW WORKS
445 N. Damen

VYRAI

Lengvam dirbtuvės darbu
Plastines dėžes ir įpakavimus dirbti.

5 dienos savaitėje.
Apmokomas atostogas ir šventės
Maloni darbo aplinka.

Kreiptis:

WEINMAN BROS.
3260 West Grand Ave.

Help wanted Female

MOTERYS

5 ASSEMBLERS

atlikti lengvus
MONTAVIMO DARBUS,
'kaip tai:
operuojant suspausto oro
prietaisais sukuti vinis,
lengvas pakavimas ir kt.
Teikiama daug
kompanijos beneficijų.
Patogus privažiavimas.

Kreiptis asmeniškai į įstai-
gą:

Mall Tool Co.

7774 South Chicago Ave.

WE NEED GIRLS — WOMEN

For the following openings

- Dancing instructing
- Hat checking
- Cashiers
- Waitresses

ALSO OTHER OPENINGS

FULL TIME OR WEEK ENDS

Hours 9 P. M. to 2 A. M.
Good Earnings

Call after 8 P. M.
RA 6-3220

Help Wanted Male

STEADY JOBS

TOP WAGES
FOR
TOP MEN

SAUSAGE
STUFFERS
and
BENCH
MEN

D. P'S WELCOME
Lithuanian Speaking
Co-Workers

INTERNATIONAL
SAUSAGE CO.
2512 S. Western Ave.
VIr 7-7170

A STRONG HEALTHY MAN

TO DO LABOR WORK

STEADY WORK

Good working conditions

Apply MR. HUMMEL

National Prtg
& Publishing Co.

2142 S. BLUE ISLAND AVE.

Help Wanted Male

DOUGLAS FURNITURE CORP.

Has immediate openings for

PRODUCTION LINE INSPECTOR

Some experience desired — will train further
Steady employment — Good wages
Automatic increases — Overtime available
Hospitalization and Insurance
Paid Vacations and Holidays

See MR. GREEN — Reliance 5-0500

5555 WEST 65th STREET

WAREHOUSE MEN

NOT OVER 50 YEARS OF AGE

Some experience desirable. Preferably in paper industry.
Guaranteed 52 week work per year. Five day week. One and one half over 40 hours. Excellent starting rate. Union scale. Free hospitalization. Surgical expenses, and life insurance. Paid holidays and vacations.

Call or see Mr. Luedtke, WAbash 2-2525
8:30 to 5:00 P.M. Saturday until 12:00 Noon.

CARPENTER PAPER CO.

723 SOUTH WELLS — 1st FLOOR

Skleisk Lietuvos kankinių garsą tarp svetimtųjų, padovanodamas T. Narbuto išleista, gražiai iliustruota knygele

"4 MARTYRED BISHOPS"

Kaina tik 10 c.
Imant po 100 egz. ir daugiau — 7,5 c.
Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, SEIMOS, VAIKU, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gvv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Amerikietis Rashevsky pralaimėjo Kotovui ir Smyslovui pasaulio kandidatų pirmenybėse Šveicarijoje ir prarado vilčių laimėti pirmą vietą. Smyslovas, atsiplėšęs 2 taškais nuo Reshevskio, yra beveik tikras šių pirmenybių laimėtojas, kuris įgauna teisę kitais metais rungtis su pasaulio meistreriu M. Botviniuku.

P-bių padėtis: Smyslov 16½, Reshevsky 14½, Bronstein 14½, Keres 14, Kotov, Najdorf, Petrosian po 12½, Gligoric 12, Taimanov, Boleslavsky po 11½, Auerbach, Euwe po 11, Geller, Szabo po 10½ ir Stahlberg 6.

Mončiunską mini britų Chess Magazine. To žurnalo rugsėjo nr. aprašomas The Cheltenham Festival open turnyras: 12 ratų, 34 dalyviai. Pirmąsias vietas laimėjo žinomi tarptautiniai meistrai: 1. Donner (Oland.) su 10 taškų, 2. Kottnauer (Čekosl.) — 9½, 3. Andric (Jugosl.) — 8½.

17 vietoj randame lietuvių Mončiunską su 6 taškais. Garbingai užbaigta, surinkus 50% vienam iš didžiausių Anglijos turnyrų.

Chess World, leidžiamas Sidnėjū, praeitais metais rašė apie Western Australia pirmenybes, kuriuose lietuvis P. Šalkauskas laimėjo 4 vietas (iš 15) su 9% - 4½ taškų. Šiemet tose pirmenybėse lietuvių pavardžių neberandame.

Toronto lygos p-bes prasižada ši mėnesį. Ar lietuviai jose dalyvaus, žinių neturime. Toronto lietuviai savo kredite turi du gražius laimėjimus:

LIET. SPORTO KLUBAS

Šį sekmadienį, spalio 25 d. žaidžia lygos rungtynes prieš Elizabeth S.C. savo aikštėje New Farmer Oval, Metropolitan Ave. ir 68 St., Middle Village. Rungtinių laikas 3 v. p.p. Priežaismyje: 12 val. jaunių ir 1:15 val. rezervinės komandų rungtynės.

Sporto Klubas

1950 m. — I v. Toronto lygos pirmenybėse ir 1953 — I v. Kanados pabaltiečių sporto šventėje.

Montrealio lietuviai neįstengia sudaryti A komandos, nors turi Igną Zaij, 1950 Montrealio meistrerį ir Boikovičių, buv. Lietuvos rinktinės dalyvį. Stonkus, kuris laimėjo 2 v. Premier Reserves 1952 m. p-bėse, Montrealy, yra išvykęs į Saskatchewano provinciją.

Mūsų sachmatų vadovai šiuo metu yra šie: Chicagos Perkūno — Vladas Karpuška, New Yorko lietuvių — Edvardas Staknys, Bostono — Kazys Merkis, Montrealio — Vytautas Širvydas ir Toronto lietuvių — Fabricijus.

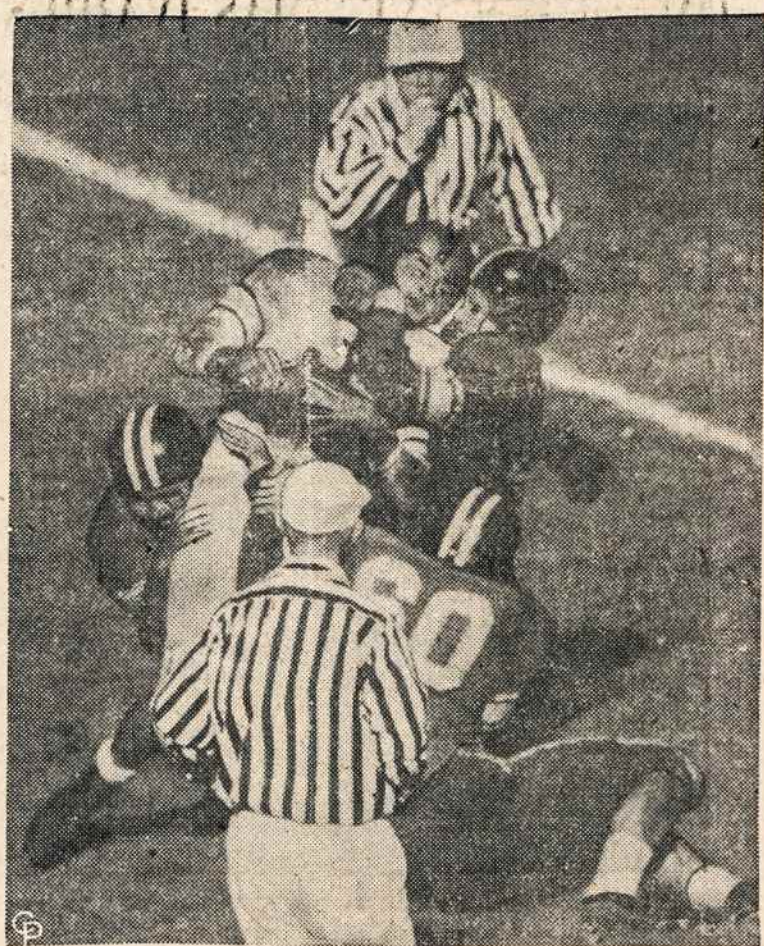
Dr. Euwe, buv. pasaulio meistreris, gavo kvietimą į Yellow Springs universitetą, Ohio, bet dėl savo darbų Amsterdamo, atvykti negali. Kitiems mokslo metams jis kvietimą priimtų.

Vokietija nugalėjo Austriją 15-5. Pirmųjų lentų pasekmės: Unzicker, Vok. — Lokvens 1½—0, Heinicke - Kinzel 1-1, Lehmann - Lambert 1½—½, L. Schmid - Kovacs 2-0.

Paterson, N. J.

Spalio mėn. 25 d., sekmadienį, 3 val. p.p. šv. Kazimiero parapijos salėje įvyksta iškilmingas Kristaus Karaliaus šventės minėjimas. Šventės minėjimo komiteta sudaro: garbės pirmininkas klebonas kun. J. Kinta, pirm. kun. V. Demikis ir nariai: J. Jauslaitis ir A. Masonis. Yra numatyta graži ir turininga minėjimo programa; būtent, Dr. A. Trimako, svečio iš New Yorko, paskaita: šv. Cecilijos choro pasirodymas, muzika, deklamacijos ir k.

Minėjimą rengia šv. Kazimiero D-ja ir kviečia visas parapijos organizacijas ir lietuvišką visuomenę minėjime kuo gausiausiai dalyvauti. Kadangi sekmadienį bus Kristaus Karaliaus garbei iškilmingos pamaldos, tai rengėjai tikisi, kad ir sumoje ir prie Dievo Stalo visi kuo gausiausiai dalyvaus. Komitetas

ARMIJOS KOMANDA (iš West Point) įveikė Duke rezultatu 13:12.

Atstovai į Amerikos Lietuvių Kongresą

Kai kurioms organizacijoms prašant, pakartotinai skelbiame delegatų į visuotinį Amerikos lietuvių kongresą skyrimo tvarką.

Centrinės organizacijos, iš kurių sudaryta Amerikos Lietuvių Taryba (Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacija, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sandra) skiria po 4 delegatus;

Alto skyriai ir tolygūs draugijų sąryšiai bei komitetai kolonijose — po 4 delegatus; Susivienijimų kuopos, organizacijų skyriai, draugijos, klubai ir t.t. — po 1 delegatą nuo kiekvieno 50 narių ar didesnės jų dalies (pav., 140 narių turinti organizacija tokiu būdu skiria 3 delegatus).

Paskirti delegatai turi būti aprūpinti reikiama mandatais, kurių kopijas iš anksto pasiūsti Alto Centriui (1739 So. Halsted St., Chicago 8.

KVIEČIA VISUS RINKTI JĮ GUBERNATORIUM

skirdamas ir pakeldamas valdininkus ir įsileisdamas atstovus iš visų tautinių grupių.

Robert Meyner, šilko pramonės darbininko sūnus iš Manchester, N. J., augo tokioje aplinkumoje, kuri jam leido susipažinti su tautinių mažumų reikalais. Jo karjera kaip advokato, valstybės senatoriaus ir senato mažumų lyderio leidžia manyti, kad jis tinkamas asmuo šioms problemoms gerai išspręsti.

Tautinių mažumų grupių vadai ir organizacijos nuoširdžiai remia sen. Meynerio kandidatūrą. The Cosmopolitan League of New Jersey — organizacija, kuri užsibrėžusi pravesti gerą valdžią ir jos nariais yra airių, italų, vokiečių, lenkų, graikų, slavų, lietuvių, vengrų, žydų, ukrainių, armenų, sirijiečių, švedų, puertorikiečių ir ispanų kilmės žmonių, — pasisako už Meyner, nes jis turi drąsos ir patyrimo pašalinti tą blogį, kuris reiskiasi valstybėje, kai respublikonų rankoje yra valdžia, ir jis tegali atstatyti visuomenėje lygias teises, kurios, nežiūrint rasės, spalvos ir tikėjimo, garantuotų piliečiams lygybę. "Penkiolika tautinių grupių, kurios susispietusias į minėtąją Cosmopolitan League of New Jersey, darys visa kas galima"... kad Robert B. Meyner būtų sekantis New Jersey valstybės gubernatorius!

(Pcl. skelbimas)

Kad būtų linksmiau

Numirė žmogelis, o kadangi numirė, tai vadinkim jį geras žmogelis. Klebonas paskyrė laidoti jį sekmadienį. Našlė labai prašė, kad laidotuves atidėtų į pirmadienį. Klebonas apgailestavo, kad negali patenkinti jos troškimo dar vieną dieną praleisti su mylimu veidu. "Visai ne dėl to", — atsakė našlė, "o aš norėjau, kad jis bent vieną šventą dieną namie praleistų."

Help wanted Female

PRIEMEJA - MOGLIUOTOJA, reikalinga skalbykiai, prityrusi. Nuolatinis darbas. Kreiptis: ULster 4-1600 Mrs. Beckman

EMPLOY AGENCIES

NAMŲ RUOŠOS DARBAMS SIŪLOMI ŠIE PUKIŠ DARBAI

VIREJOS - KAMBARINES PRIEMEJOS - BENDROS NAMŲ DARBININKĖS SLAUGĖS - VAIKŲ PRIZIŪRĖTOJOS

Gerus darbus gali gauti Namų prižiūrėtojai - Sodininkai Šoferiai - Vyrai įvairiems namų darbams

VEDUSIŲJŲ POROS labai reikalingos visiems namų darbams.

Mūsų klientūra yra geriausia Teirautis visą savaitę.

UNITED EMPLOYMENT AGENCY 7 East 59th St. N. Y. C.

NORI GEROS KNYGOS, isigyk

D. PILLOS SIELA UŽ SIELĄ

kuri "nėra autoriaus vaizduotės kūrinys, bet iš realaus gyvenimo paimtas įvykių atspindėjimas, ryškus dvasios vaizdas daugelio jaunų sielų, su kuriomis kiekvienam mūsų dažnai tenka susitikti", rašo vertėjas

KUN. A. SABALIAUSKAS 304 p. Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Tau 12 metų, kai visi klauso "LIETUVOS Atsiminimų" RADIO VALANDŲ kurios yra transliuojamos SĖSTADIENIAIS iš New Yorko stoties WIEVD 1330k-107.5m DIREKTORIUS Jokūbas J. STUKA asistuoja Alf. PETRUTIS 1264 WHITE ST. HILLSIDE, N. Y. Tel. WA 6-3245 6-3325.

Tel. EV. 8-9794 M. and Z. AUTO COLLISION WORKS LIETUVIŲ SPECIALISTŲ COLLISION IR AUTO TAIŠYMO D-VĖ Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai. Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai. J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-3247 937 GRAND STREET Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL. 6-8659 BROOKLYN, N. Y.

This is LIFE INSURANCE MONTH DON'T DELAY! — ACT TODAY! Help Yourself — Help Your Family with LOW-COST SAVINGS BANK LIFE INSURANCE As Little as \$250 As Much as \$5000. Policies for Children, too THE Kings County SAVINGS BANK 135 BROADWAY at BEDFORD AVE. Telephone STagg 2-6676

NEW YORK PARUODAMA ar išnuomojama mėsinė (bučernė). Pilnai įrengta. Prieinama kaina. Kreiptis: 256 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

"Pirmiausia uželk pas Adomą" Būsi greitai ir mandagiai aptarnautas. VISAIS SAVO DRAUDIMO IR REAL ESTATE REIKALAIS

Adam Realty Co. 1140 EAST JERSEY ST. ELIZ., N. J. Adam Stankūnas EL. 4-1570

Lithuanian Furniture Co. MOVERS — SO 8-4618 INSURED and BONDED Local and Long Distance Movers. SO. BOSTON, MASS. 326-328 W. Broadway

ISPANIŠKAS DZINGELIS Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išputimų, dusinimo troškulo, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, dieglių ir skausmingų mėnesinių; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligonio kambarį ir patį ligonį; suskutus šaknis darytis arbata ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkysi ir džiaugiesi maloniu kvepėjimu. Svaras Dzingelio \$3.00 kvoteris svaro \$1.00.

ALEXANDER'S CO. 414 BROADWAY SOUTH BOSTON 27, MASS.

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

JOHN DERUHA, M. D. Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9 Mokslus baigęs Europoje 128 E. 8th STREET NEW YORK CITY Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privačiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. EVergreen 6-5181 KARL EHMER — PORK STORES Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse: 69-38 Myrtle Ave. 185-24 Horace Harding Blvd. Glendale, N. Y. Fresh Meadows, Flushing 136-59 Roosevelt Avenue 219-17 Jamaica Avenue Flushing, N. Y. Queens Village, N. Y. 68-38 Forest Avenue 176 Rockaway Avenue Ridgewood, N. Y. Valley Stream, N. Y. 60-04 Woodside Avenue 4380 White Plains Road Bronx, N. Y. 19 West Post Road White Plains, N. Y. MAIN STORE 6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

PARDUODAM NAMUS Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai. J. P. MACHULIS REAL ESTATE & INSURANCE 8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 7-1896

WINTER GARDEN TAVERN. Inc. Kabaretas VYT. BELECKAS, savininkas Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc. 1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Senatorius Robert Meyner pažada New Jersey gyventojams gerą valdžią

Senatorius Robert Meyner, demokratų kandidatas į New Jersey valstybės gubernatorių, kaltina respublikonų administraciją kaip vartojančią diskriminaciją prieš tautines mažumas valstybės tvarkymo rekaluose. Jis pastebėjo, kad respublikonai, kai jie paima valdžią, visiškai nesiskaito su tautinių mažumų grupių teisėtai reikalaujama ir juos skiria nuo kitų piliečių.

Sen. R. Meyner

Respublikonai neremė nei vieno atstovo į kongreso kandidatus iš etninės grupės. Tuo tarpu demokratų partija, nors ji dabar nėra valstybės kontrolėje, pasiuntė tris kita-taūčių kilmės amerikiečius atstovais į kongresą: Hugh J. Addonizio, Peter W. Rodino, Jr. iš Newarko ir Alfred D. Sieminski, iš Jersey City. Respublikonų diskriminacija pasiekė tokį laipsnį, kad neamerikoniskai skambanti pavardė laikoma kliūtimi, jei norima gauti kokį valstybinį darbą arba tarnybą. Gubernatorius Driscoll, pirmuoju savo oficialiu aktu, atleido iš Passaic apskrities prosekutoriaus pareigų Manfred Amlicke. Tai buvo pirmasis pavyzdys, kuris rodo, kokios linijos laikysis respublikonai.

kurti naują gyvenimą juos priėmusiame krašte.

Per daugelį metų tautinių mažumų grupės prašė, kad bingio ir kiti panašūs žaidimai būtų legalizuoti, kai jie ruošiami labdarybės bažnyčių, vėteranų bei kitų šalpos draugijų tikslam. Respublikonai ne tik tam priešinosi, bet per 5 sekančius metus jie palaidojo demokratų siūlymą klausimą išspręsti viešu pasisakymu.

Robert Meyner, kuris pats yra užsienio kilimo (motina šveicarė, tėvas Prancūzijos vokiečių), pasisiūlė pats praveisti programą, kuri užtikrins visiems amerikiečiams teises ir lygybę. Jis pašėlė pasižadėjimą, kad būdamas gubernatorium panaikins diskriminaciją New Jersey valstybėje, į valstybės administraciją

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, LYS ORGANIZACIJOS IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Aukų rinkimo postai

Balfo vajui New Yorke yra sudaryti tokie:

Aprėškimo parapijos — 259 North 5th St., Brooklyn; posto vedėjas kun. A. Račkauskas.

Angelų Karalienės parapijos — 213 South 4th St., vedėjas kun. V. Piktorna.

V. J. Atsimainymo parapijos — 64-14 56th Rd., Maspeth; vedėjas — Antanas Visminas.

Juozas Ginkaus — 495 Grand St., Brooklyn.

Lietuvių Gydytojų Draugijos — 396 Wallabout St., Brooklyn; vedėjas — Dr. Aleksandras Gasiūnas.

Be to, aukos priimamos ir vjaus komitete, kurio pirmininku yra kun. dr. St. Valiušaitis — 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 7-1422.

Visuose aukų postuose galima gauti rinkliavų lapų ir įteikti aukas.

Kun. dr. J. Vaišnora, MIC. lankėsi Amerikoje, spalio 21 d. "Queen Mary" laivu išvyko atgal į Europą.

SOLISTĖ DAINAVO BE PRIEKAIŠTO

Praėjusį sekmadienį, spalio 18, New Yorke koncertavo buvusi Lietuvos Operos solistė Elzbieta Kardelienė ir pianistas K. Smilgevičius, abu atvykę iš Kanados, Rytiniuose JAV pakraščiuose jie dar nebūvo lankęsi.

Atsilankusieji į koncertą, surengtą Irving High School salėje, gavo į rankas plačią programą. Visas jos svoris buvo atiduotas solistei. Pianistas K. Smilgevičius paliko tik akompaniatorium, net programos tarpuose, kur jis atskirai skambino. Parinkti jo dalykai buvo eiliniai ir išpildyti, rodos, tik tam, kad solistė galėtų atsikvėpti. Buvo laukta daugiau įsijautimo ir lygesnio išpildymo.

Solistės E. Kardelienės programa buvo daug rūpestingiau parinkta, nuosekli ir pritaikyta balsui, kuris amžiaus pėdsakus jau yra pajautęs.

Pirmoje dalyje, tautiška rūbais apsvilkusi, ji dainavo lietuviškas dainas, mūsų kompozitorių harmonizuotas arba kurtas, ir vieną latvio A. Kalninio (Svetimam krašte). Ta dalis koncerto publiką labai maloniai nuteikė.

Antroje dalyje solistė dainavo pasaulinių kompozitorių (Beethoveno, Mozarto, Schumano, Rubiņšteino ir k.) kūrinį, J. Karnavičiaus "Sofijos maldą" (iš op. Radvila Perkūnas) ir J. Massenet ariją (iš op. Manon). Pastaroji, matyti, sąmoningai buvo parinkta dėl pabaigos žodžių: "tai mano pirmoji kelionė."

Abejose dalyse solistė dainavo su įsijautimu, spalvingai, išgyvendama. Ji laisvai jautėsi visoje savo balso skalėje. Lyriniai dalykai su tam tikra melancholija jai geriau išėjo. Dramatiškesnėse vietose jautėsi kiek daugiau pertemptos jėgos. Vis dėlto solistė nėra dar nuo scenos nueinanti žvaigždė, ir jos koncerto buvo miela klausyti.

Solistę reikia pagirti ir už tai, kad išsivertė visur su lietuvių kalba, nerodydama "lingvistinių sugebėjimų". Ji rado net ir ariją iš lietuviškos operos ir apskritai lietuvišką charakterį programoje stipriai išlaikė. S.

Gen. St. Raštikis su žmona būdamas New Yorke, šią savaitę lankėsi Darbininko redakcijoje.

Prof. K. V. Banaičio muzikos studijon, 377 South 4th St., Brooklyn, N. Y., priimami vaikai ir suaugusieji. Dėstoma: pianas ir visi teoretiniai muzikos dalykai (elem. teorija, harmonija, kontrpunktas, muzikos formos, kompozicija). Studijoje griežtai prisilaikoma žymesniųjų konservatorių programos.

Studentų susirinkimas šaukiamas spalio 24 d. šeštadienį, 5:00 val. p.p., bus ne Aprėškimo, bet Angelų Karalienės par. salėje. Prašomi atėiti ir norintieji įstoti į Studentų Sąjungą. Po susirinkimo bus arbatėlė ir šokiai.

Legionierių vakaras Linksma ir smagi veteranų susipažinimo programa įvyks "Raganų vakare", spalio — Oct. 31 d. 9 val. Povilanskienės salėje, 158 Grand St., Brooklyn, N. Y. Rengia Amerikos Legijono Lietuvių Skyrus (postas). Veteranai ir svečiai kviečiami atsilankyti.

Draugijų konferencija šaukiama spalio 25, sekmadienį, Lietuvių Piliiečių klube, Union Ave., Brooklyne, 1:30 v. p.p. Kviečiami dalyvauti ne tik atstovai, bet visi lietuviai. Konferencijoje padarys pranešimą iš Europos grįžusi M. Kižytė. Po pranešimo bus dar kitų kalbos ir dainos. N. Y. L. Taryba

GREAT NECK, L. I. Lapkričio 1 d. 5 v.v. Kasočiaus salėje, 89 Steamboat Rd. bus rodomos spalvotos filmos apie Lietuvą: kaimo ir miestų vaizdai ir gyvenimas. Prie Amerikos lietuviai ir jų veikla.

NEW YORKE iškilmingai sutiktas gen. Mark W. Clark, buvęs Toltimų Etyt amerikiečių kariuomenės vadas.

Vytauto Maželio

foto paroda įvyksta nuo spalio 27 iki lapkričio 3 po piet Willoughby foto reikmenų paroduotuvėje, 110 W. 32 St., prie Penn Stoties, priešais "Gimbels". V. Maželis parodon išstato keliolika nuotraukų.

Dailininkų Sąjungos Valdyba

New Yorke numato advento metu surengti dvejus savaitių parodą. Jai aptarti kviečiamas dailininkų susirinkimas spalio 25 d., tuojau po pamaldų, Aprėškimo par. salėje.

Amerikos Liet. Piliiečių Klubas

biznio skyrus susirinkimas įvyks penkadienį, spalio — Oct. 30 d., 8 v.v. 280 Union Ave. Prašome gausiai dalyvauti. Komitetas

Pirmosios vjaus aukos

Aukų rinkimo vajų New Yorke atidarė vjaus pirminkas kun. dr. St. Valiušaitis, pasakydamas kalbas per J. Ginkaus ir J. Stuko radijo valandėles. Pirmieji aukojusieji yra E. Jarmala \$20.00, A. Podresienė \$10.00, A. Sodaitis \$10.00, B. Ramanaukas \$5.00, kun. J. Parancevičius \$5.00, inž. B. Sidzikauskas šeima \$6.

Aukos renkamos aukų lapais, kurie jau yra išsiuntinėti. Jei kas jų nėra gavęs, prašomas kreiptis į savo apylinkės aukų rinkimo postą, arba pranešti adresą Balfui United Lithuanian Relief Fund of America, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. ir aukų lapas tuoj bus išsiųstas.

Cambridge, Mass.

Parapijos banketas

įvyks spalio 25 d. 5 val. vakare Katalikų Klube, 163 Harvard st. Visi kviečiami atsilankyti, nes rengėjai pasiruošė visus gražiai sutikti ir pavaišinti. Be to, bus įvairi programa: kalbos, dainos, muzika ir kt. Įžangos bilietas tik 2,50 dol. Visų pareiga atsilankyti ir paremti savo parapiją.

Pagerbta Croakers šeima

Spalio 18, sekmadienį, Katalikų klubo svetainėje buvo šaunus banketas pagerbti ponus Croakers jų 10 m. vedybinio gyvenimo progą ir kartu sutikimas sugrįžusio iš Vokietijos, kur per 3 ir pusę metų tarnavo JAV kariuomenėje kapito no laipsnyje, Svečių prisirinko pilna svetainė, nes ponis Croakers yra Puzinų dukrelė. Banketui vadovavo A. Ambrozaitienė, padedant Dubauskienei, Miškinienei, Šeputienei, Palu lienei, Kirsienei, Rolands, Sli zauskienei, Brazdžiūnienei, Daukantienei, J. ir D. Dubauskaitėms ir Valienei. Iš vyrų padėjo Dubauskas, Ambrozaitis ir Puziniukai. Programą išpil-

dė Valienė su jaunųjų šokėjų grupe, Muz. Stroliai akompanuojant padainavo Mangirdienė, Brazdžiūniene ir Daukantienė. Programą pravedė Ambrozaitienė. Bankete dalyvavo visi mūsų kunigai ir daug svečių. Buvo palinkėta daug laimės ir pasisekimą laimingai sugrįžus namo.

F. Jankauskas,

kuris ilgoką laiką sirgindė, pradeda jaustis geriau ir gydomi namie. Linkime kuo greičiausiai pasveikti.

Janiūno - Navickaitės

vestuvės įvyko spalio 10 d. Norwoode, šv. Jurgio bažnyčioje. Moterystės sakramentą asistavo jaunojo brolis kun. A. Janiūnas. Jaunavedžiai apsigyveno Cambridge. Visi juos nuoširdžiai sveikina.

Kraustosi iš Cambridge

Vaitiekai, ilgamečiai Cambridge gyventojai, išsikelia į Brocktoną. Zavekai taip pat išsikelia prie Arlingtono. Galia, kad mūsų kolonija mažėja.

A. D.

Rudens šokių bei pasilinksminimo

VAKARAS

RUŠIA LIETUVIŲ SIUVEJŲ 54-TAS LOKALAS

A. C. W. of A.

1953 m. spalio (Oct.) 24 d., šeštadienį

ARION TEMPLE BALLROOM

11-27 ARION PLACE

BROOKLYN, N. Y.

Arti Broadway (Elev. važiuojant išlipiti Myrtle Ave. stotyje)

Vakaro pradžia 8 val. vak.

ŠOKIAMS GROS A. PAVYDŽIO ORKESTRAS

Įėjimas įskaitant ir taksas 1 doleris.

Visi Didžiojo New Yorko bei plačių apylinkių lietuviai kviečiami šime pasilinksminimo vakare dalyvauti.

BOSTONO ŽINIOS

Antanas Paškonis
73 m. mirė savo namuose
317 W. 3rd St., So. Boston,
Mass.

T. A. Jurgelaitis

spalio 18 d. pakrikštijo savo sesers Anelės Janavičienės ir jos vyro Antano Janavičiaus dukterį Marijos ir Onos vardais.

Adomas Barauskas

dainininkas iš Brocktono, dalyvaus Kristaus Karaliaus minėjimo meninėj programoj.

Paskyrė atstovą Balfo skyriui

šv. Jono pašalpinė d-ja priėmė Balfo 17-to skyriaus kvietimą ir paskyrė savo atstovu S. Griganavičių bei sumokėjo Balfui 5 dol. nario mokesčių.

Adv. Kazys Kalinauskas,

SLA centro pirmininkas, padarė įdomų pranešimą apie kongresmano Kersteno sutikimą New Yorke, kai tas grįžo iš Europos, kur buvo išvykęs rinkti medžiagos Lietuvos bylai.

Reikėjo 10 ugnegėsių

Susirgus J. O'Halloran širdies smūgiu Dorchesteryje, buvo pašaukti 10 ugnegėsių, kurie sušilę ligonį išnešė iš antro aukšto, nes tas svėrė per 400 svarų.

530 lietuvių džiovininkų tremtyje nori gyventi — padėk jiems savo auką.

"Kas tu esi, aš buvau... Kas aš esu, tu gali būti..." Aukok tremtiniais.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir
balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menimis dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
mausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6134

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenimis dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

Lietuvių Radio Draugijos Programos

J. P. GINKUS, Direktorius
Tretadieniais 9:30 val. vak.—WVRL 1600 kc—5000 w.
GYVUOJA PER 23 METUS
Oro tangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai,
naujienos, muzika.
495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9293 BROOKLYN 11, N. Y.
J. P. GINKUS AD JEZAVITAS J. VALAKAS.
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

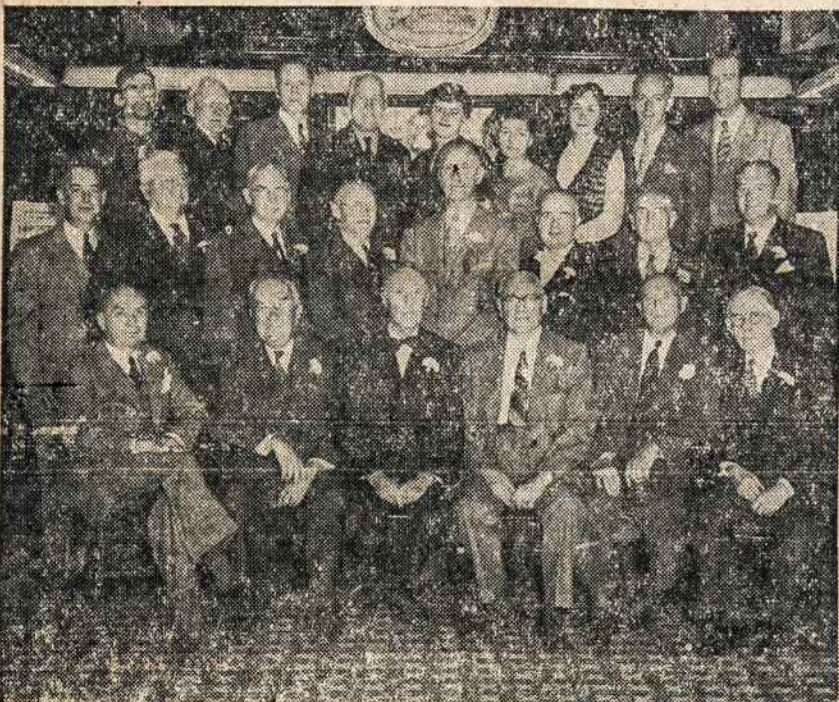
LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.
Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidudienio. Jeigu norite ka-
nors pasveikinti ar paskelbti, tai suskrite: LITHUANIAN RADIO
HOUR, 50 Cottage St., Norwood, Mass.
Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO., 326 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
A. ir O. IVASKAI
Telefonai: Norwood 7-1449 ar South Boston 8-4618

Lietuvių Radijo Korporacija

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0489
Lietuvių Radijo programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, perduo-
dama sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos,
muzika ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONA
MINKU, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuve, 502 E. Broadway,
So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos
knogos ir rankų darbo dovanos.

Kings County banko trustistų posėdis

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK trustistai turėjo savo susirinkimą. Pirmoje eilėje sėdi iš k. į d.: trustistai — Donald G. C. Sinclair, viceprez.; Charles D. Behrens, prez.; Winthrop Taylor, skyriaus direktorius; Lewis Fuhr, viceprez. pavaduotojas ir menedžeris Broadway istaigos; Adam C. Muller, viceprez. ir lėd.; Alfred P. Palmer, sekretorius.

Antroje eilėje: Charles F. H. Bran, kontrolierius; kiti trustistai — Joseph Tenopyr, M. D., William J. Ahren, George H. Dayton, Carl J. Neumann, William R. Donaldson, Orrin E. Judd, Everett M. Clark.

Trečioje eilėje: Broadway istaigos stabs—Leopold Dryszak, James V. McDougall, Walter C. Gamgee, lėd. pad., James D. Paulson, Claudia Sydnor, Dolores Sangiovanni, Corinne C. Mascolo, William G. Raber, Lawrence A. McNamara.

The Kings County Savings Banko, esančio 135 Broadway, Brooklyne, asistentas viceprezidentas Lewis Fuhr praneša.

The Kings County Savings Banko trustistai spalio mėnesio posėdį turėjo istoriniame name, 135 Broadway, Brooklyne. Šis namas buvo pastatytas 1867 banko ofisams ir dar dabar naudojamas kaip pagelbinis ofisas.

Posėdis vyko senoje salėje ir tai buvo pirmą kartą po ilgų

metų eilės. Tuo norėta pagerbti šios istaigos personalą, kurioje dabartinis depozitas yra didžiausias iš visų 93 metų savo gyvavimo istorijos ir taip pat duoti progos apžiūrėti pasukiniusius vidaus pataisymus. Puikieji medžio drožiniai, kurie buvo įdėti tuoj po Amerikos civilinio karo, pasiliko nepalieti ir šių atnaujinimo darbų. Tas pats grožis, dėl kurio pastatas plačiai žinomas, išliko nepakeistas ir toliau.

(Skelbimas)

1953 m. lapkričio mėn. 1 d. (sekmadienį)

"SVIESOS" SAMBŪRO NEW YORKO SKYRIAUS MENO SEKCIJA RUŠIA PROF. ADOMO GALDIKO 60 METŲ SUKAKCIAI ATŽYMETI

LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARĄ

pavadintą

ADOMAS GALDIKAS

IR GAMTA LIETUVIŲ LYRIKOJE BEI MUZIKOJE

Kalbės prof. V. K. JONYNAS ir meno istorikas ALEKSIS RANNIT. Meninėje programoje dalyvaus: V. Operos solistė Vincė Jonuškaitė - Zauniene, pianistė Aldona Kepalaitė, dramos aktorai Henrikas Kačinskas ir Albina Katilūtė, poetai Jonas Aistis ir Juozas Tysliava. Programos vedėjas Alfonsas Petrutis.

VIETA: Grand Paradise salė, 318 Grand St., Brooklyne.

PRADŽIA: 4.30 val. vak. Užkandžiai—šokiai, grojant džiazo orkestrui.

ĮEJIMAS: \$2.50 įskaitant užkandžius. Studentų S-gos nariams \$1.

R E N G Ė J A I